

**JAARSTUKKEN
2016**

datum: 6 april 2017
samenstelling: Financiën
versie: 2

Jaarrekening 2016

Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke GezondheidsDienst Flevoland

Jaarstukken GGD Flevoland

<u>Omschrijving</u>	<u>Pagina</u>
<u>Algemeen</u>	
1.0 Vaststelling jaarrekening	2
<u>Jaarverslag</u>	
2.0 Directieparagraaf	3
3.0 Programmaverantwoording	
3.1 Algemene dienst	6
3.2 Gezondheid	9
3.3 AHV, MKA/MKB en GHOR	12
4.0 Paragrafen	
4.1 Weerstandsvermogen, risicobeheersing en kengetallen	15
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	19
4.3 Financiering	20
4.4 Bedrijfsvoering	22
4.5 Verbonden partijen	23
4.6 Rechtmatigheid	24
<u>Jaarrekening</u>	
5.0 Jaarrekening 2016	
5.1 Balans per 31 december 2016	26
5.2 Overzicht van baten en lasten 2016	28
5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	29
5.4 Toelichting op de balans	33
5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	41
6.0 Bijlagen	
6.1 Kosten gemene rekening	44
6.2 Plustaken gemeenten totaaloverzicht	45
6.3 Plustaken gemeenten welke separaat worden verantwoord	46
6.4 ASG SISA verantwoording t.b.v. Amsterdam als coördinerende GGD	51
7.0 Overige gegevens	
7.1 Voorgestelde resultaatbestemming	52
7.2 Gebeurtenissen na balansdatum	52
7.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	52 e.v.

1.0 Vaststelling jaarrekening

Versie 2, vooruitlopend op versturen naar Gemeenten voor zienswijze, behandeld en besproken in het dagelijks bestuur van 6 april 2017.

Het algemeen bestuur (hierna het bestuur) heeft de jaarrekening 2016 met een gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van : € 293.927 tekort vastgesteld in de openbare vergadering van d.d. 22 juni 2017

Tevens is de voorgestelde resultaattoewijzing naar de bestemmingsreserves en de algemene reserve goedgekeurd in de openbare vergadering van d.d. 22 juni 2017

Ondertekening

Voorzitter	:	Almere	R.H.M. Peeters
Secretaris	:	GGD Flevoland	C. Verdam
Bestuursleden	:	NOP	H. Bogaards
		Lelystad	J.W. Sparreboom
		Urk	F. Brouwer
		Dronten	P. van Bergen
		Zeewolde	W. Prins

Jaarverslag

2.0 Directieparagraaf

Het jaar 2016 kenmerkte zich wederom als een hectisch en dynamisch jaar. Er zijn op vele fronten nieuwe ontwikkelingen waar te nemen. Hieronder wordt daarop per afdeling kort ingegaan.

Regionale Ambulance Voorziening

Het jaar 2016 was een jaar van oogsten. We wonnen de landelijke ambulancewedstrijden. We vielen op met innovaties en oogsten complimenten van auditoren en zorgverzekeraars. Deze gebeurtenissen zijn resultaat van jaren investeren. Ook in 2016 bleef de RAV in de traditie van streven naar de beste zorg. Belangrijke innovatieve projecten waren REPRO (doorontwikkeling van wiskundig onderbouwd spreiden van beschikbare ambulances), reanimatieketen ALS geheel (ketensamenwerking rondom reanimatiebehoefte patiënten) en Flevokids save lives (reanimatieonderwijs voor scholieren).

Om de druk op de staffuncties te verlichten en om ruimte te scheppen voor verdere verbetering van zorg werkt de RAV aan een verdieping van de samenwerking met de RAV Gooi en Vechtstreek. In 2016 tekenden de partijen een intentieverklaring die de komende jaren moet leiden tot integratie van staf en management en uiteindelijk tot een gezamenlijke rechtsvorm. Belangrijke beleidsthema's waren patiëntveiligheid, opgeschaalde ambulancezorg, NEN 7510 en kwartiergrensoverschrijdingen.

De meldkamers in Midden Nederland werken toe naar een gezamenlijke locatie, op zijn vroegst in 2020. De meldkamer Flevoland heeft in de aanloop de uitdaging de continuïteit van de meldkamerzorg te borgen. De bij de meldkamer betrokken partijen van Flevoland en Gooi en Vechtstreek onderzoeken om die reden samenvoeging van de meldkamers Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Het besluit valt in 2017.

In 2016 moest de RAV, door toename van het ritaanbod, iets toegeven op de goede prestaties op de landelijke normen voor de aanrijtijden. We blijven ook in dat opzicht bij de beter presterende RAV's horen en met de geplande uitbreiding 2017 gaan we er alles aan doen om aan de goede kant van de norm te komen.

GHOR

In 2016 zorgde de GHOR voor de paraatheid van opgeleide en beoefende GHOR-functionarissen en de inzet bij opschaling (vijfmaal GRIP 1). Activiteiten op gebied van opleiden, trainen en oefenen (OTO) werden zowel mono- als multidisciplinair volgens planning uitgevoerd. Voor de functie Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg is in 2016 een nulmeting gedaan om het competentieniveau vast te stellen.

In de eerste helft 2016 is het nieuwe model van Grootschalige Geneeskundige Bijstand samen met de RAV en het Rode Kruis geïmplementeerd door middel van trainingen en oefeningen. Alle ambulanceverpleegkundigen- en chauffeurs, centralisten, officieren van dienst-geneeskundig (OvD-G) zijn door interne trainingen op de hoogte gebracht van de taken en verantwoordelijkheden bij dit nieuwe model. Daarnaast heeft de GHOR in de jaarlijkse grootschalige multidisciplinaire oefening (GMVO) het GGB-model in gezamenlijkheid met het Rode Kruis en de RAV beoefend.

De keten- en zorgpartners zijn door middel van twee bijeenkomsten meegenomen in de voorbereiding op en aanpak van crises. De keten- en zorgpartners hebben inzicht gekregen in de verschillende taken van externe partijen die betrokken kunnen worden ten tijde van een calamiteit.

In 2016 is het proces beschreven waarin informatie wordt gedeeld tussen de zorginstellingen binnen de geneeskundige keten tijdens een opgeschaalde situatie. Het doel van LCMS Geneeskundige Zorg (LCMS GZ) is een snellere en betere informatievoorziening binnen de witte kolom (o.a. ziekenhuizen, huisartsenposten, ambulancediensten, GGD'en en GHOR). Daarnaast zijn in het najaar van 2016 informatievoorzieningscoördinatoren opgeleid. In de loop van 2017 zullen verder implementatie-activiteiten plaatsvinden en zal LCMS GZ in gebruik worden genomen.

Samen met vijf andere GGD-regio's is er een start gemaakt voor het ontwikkelen van een format voor het integraal crisisplan Publieke Gezondheid voor de GGD. Uiteindelijk komt er één planfiguur dat gericht is op zowel de interne als externe oorzaken van crises, aandacht heeft voor de preparatie op crises en uiteindelijk flexibel aansluit bij het sociaal domein, GROEP en GRIP.

Beleid en onderzoek

Afdeling B&O signaleert, onderzoekt en adviseert gemeenten en netwerkpartners over de thema's gezondheid en leefstijl van de inwoners van Flevoland.

Om te kunnen signaleren worden verschillende in- en externe (openbare) databronnen ontsloten om zo, door analyse van deze data, inzicht te krijgen in de gezondheid en leefstijl van inwoners, tot op wijkniveau, van gemeenten. Op basis van deze gegevens adviseert afdeling B&O gemeenten en netwerkpartners over het in te zetten lokale gezondheidsbeleid en preventieprogramma's ten behoeve van een gezonder Flevoland.

Daarnaast ondersteunt B&O gemeenten bij hun onlinedienstverlening.

Algemene Gezondheidszorg

De afdeling algemene gezondheidszorg (AGZ) zet zich in voor de algemene gezondheid van de inwoners van Flevoland. AGZ werkt op vele terreinen waaronder infectieziektebestrijding, openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde en milieu en hygiëne. AGZ past zich continu aan de veranderende omgeving aan, waardoor er nieuwe taken ontstaan.

In 2016 is er voor het eerst uitvoering gegeven aan het Toezicht op de WMO. Deze nieuwe taak is vanaf 1 januari 2015 officieel wettelijk belegd bij de gemeenten. In de loop van 2015 zijn met de GGD gesprekken opgestart om de GGD een deel van het toezicht te laten uitvoeren. Vanaf 1 februari 2016 houdt de GGD toezicht op de calamiteiten en geweldsincidenten voor alle 6 gemeenten in Flevoland.

Ook is in 2016 het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG) gestart. Binnen het CSG krijgen mensen die acuut seksueel geweld hebben meegemaakt medische, psychologische en forensische hulp. Het centrum biedt dag en nacht aan iedereen die recent een aanranding of verkrachting heeft meegemaakt. Naast een geïntegreerde multidisciplinaire acute opvang wordt ook aandacht besteedt aan nazorg door middel van casemanagement. Samenwerkingspartners voor CSG Flevoland zijn het Flevoziekenhuis, Politie Midden Nederland, GGZ Centraal, Veilig THUIS Flevoland, Slachtofferhulp en GGD Flevoland.

Het aantal meldingen bij het Meldpunt Vangnet en Advies is in 2016 fors toegenomen. Het gaat hier met name om meldingen van zorgwekkende zorgmijders en mensen met vreemd gedrag waarbij bemoeizorg ingezet wordt. Waardoor de toename is veroorzaakt is niet uitgezocht. Een en ander kan wel te maken hebben met de transities in de zorg. De centrale toegang voor beschermd wonen, welke nieuwe taak binnen de GGD vanaf 2015 is vormgegeven is in 2016 verder bestendigd, evenals de taken coördinatie nazorg ex-gedetineerden en Centrale Toegang maatschappelijke Opvang.

De landelijke aandacht voor verwarde personen heeft in Flevoland geresulteerd in een pilot acute verwarde personen welke door de GGD wordt aangestuurd. Samen met de ketenpartners zijn afspraken gemaakt om acuter verwarde personen snel in beeld te krijgen en snel naar de juiste zorg toe te geleiden. De pilot loopt verder in 2017, waarna de resultaten bekend zullen worden.

Het aantal bezoekers voor de reizigersspreekuren is in 2016 toegenomen, evenals een forse toename van de bezoekers aan het SOA spreekuur in Almere en Lelystad. Ook zit er flinke groei in het aantal vragen en meldingen m.b.t. het binnen- en buitenmilieu.

Op het gebied van de infectieziektebestrijding waren er in 2016 geen grote uitbraken. Wel is veel aandacht besteedt aan de antibioticaresistentie, welke ook landelijk en internationaal steeds meer prioriteit vergt. GGD Flevoland neemt deel aan een multidisciplinair samenwerkingsverband samen met regio Gooi en Vechtstreek en Amsterdam.

Binnen de TBC bestrijding wordt steeds intensiever samengewerkt in de REC regio Noord Holland, Flevoland en Utrecht. GGD Flevoland zet landelijk drie Mobiele Röntgen Unit in voor screening van risicogroepen (met name gedetineerden en asielzoekers) op tuberculose.

Het aantal uitgevoerde inspecties Toezicht Kinderopvang is uitgevoerd conform de afspraken daarover gemaakt aan het begin van het jaar met de verschillende gemeenten.

Jeugd Gezondheidszorg

De decentralisatie van de Jeugdzorg heeft geleid tot grote verschillen in het lokale jeugdstelsel waarin de JGZ participeert.

In 2016 is samen met de Zorggroep Almere een cooperatie JGZ 0-18 jaar ontwikkeld en is een directeur aangesteld. Dit heeft geleid tot een splitsing van de afdeling JGZ.

In Almere is een aantal medewerkers Jeugdhulp (voormalig BJZ medewerkers) aangesteld voor de coöperatie. De frictiekosten die de inrichting van de cooperatie met zich mee heeft gebracht zijn door de gemeente Almere vergoed.

In overleg met de gemeente Dronten zijn praktijk ondersteuners huisartsen (POH-ers) tijdelijk in dienst genomen en gedetacheerd.

In de andere gemeenten zijn jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen gepositioneerd in lokale wijkteams.

In overleg met gemeenten is aansluiting gezocht met het Landelijk Schakelpunt in het kader van de uitwisseling van dossiers. Tevens is gestart is met de technische decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma.

Directiesecretariaat en Beheer

De afdelingen Beheer en het Directiesecretariaat ondersteunden wederom in 2016 alle bovengenoemde ontwikkelingen en maakten het mogelijk dat aan e.e.a. uitvoering kon worden gegeven binnen de organisatie alsmede in ambtelijk- en bestuurlijk opzicht.

3.0 Programmaverantwoording

3.1 Algemene dienst

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

3.1.1 Directie

De directeur publieke gezondheid is namens het bestuur van de gemeenschappelijke regeling aangesteld als eerstverantwoordelijke. Binnen de directie opereert het directiesecretariaat welke ondersteunende diensten levert in de vorm van bestuursondersteuning, persvoorlichting, klachtenbehandeling en kwaliteitszorg.

3.1.2 Beheer

Binnen het product beheer worden door de teams de bedrijfsondersteunende diensten geleverd zoals Gebouwenbeheer, Facilitair beheer waaronder postbezorging en centrale inkoop, Personeel en Organisatie (P&O), Informatie en Communicatietechnologie en Document Informatievoorziening (ICT&DIV) en Financiën.

3.1.3 Beleid & Onderzoek (B&O)

Afdeling B&O heeft de taak om gemeenten te adviseren over een integraal gezondheidsbeleid. Hierbij speelt de afdeling in op (lokale) politieke, maatschappelijke en digitale ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en leefstijl. Analyse en duiding van data uit de gezondheidsmonitoren en andere databronnen vormen een belangrijke input voor de advisering over gezondheid en leefstijl. Afdeling B&O is nauw betrokken bij landelijke ontwikkelingen en ziet belang in het verbinden door kennis en investeren in innovatie. Daarnaast is afdeling B&O, samen met gemeenten en netwerkpartners, een partner in de uitvoering van preventieve programma's. Belangrijke thema's zijn onder andere overgewicht bij kinderen, mondzorg, vaccinatiegraad en gezondheid in de ruimtelijke omgeving.

3.1.4 Plusproducten en markttaken

De gemeenten hebben de mogelijkheid om naast de wettelijk collectieve taak aan de GGD werkzaamheden op te dragen welke specifiek gericht zijn op de lokale situatie. Markttaken worden uitgevoerd in opdracht van derden. Deze taken worden apart in rekening gebracht.

Personele bezetting in FTE:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>verschil</u>
Programma Algemene dienst	46,7	48,7	2,0

Wat heeft het programma Algemene dienst gekost:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>verschil</u>
<u>Baten/lasten</u>			
Lasten	6.549.012	7.871.452	1.322.440
Toerekeningen programma's	-4.578.809	-4.538.452	40.357
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-1.539.736	-1.539.735	1
Baten taken pluspakket gemeenten	-64.056	-179.636	-115.580
Baten markttaken en subsidies	-266.411	-866.912	-600.501
	100.000	746.717	646.717
Toegestane budgetoverschrijding ICT			100.000
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	100.000	746.717	746.717
		tekort	

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

<u>Omschrijving</u>	<u>product</u>	<u>resultaat</u>
Directie	3.1.1	62.771
Beheer	3.1.2	638.285
Beleid & Onderzoek	3.1.3	45.660
Plus- en markttaken	3.1.4	
totaal		<u>746.717</u>

Toelichting afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Afwijking lasten 1.322.440

Medewerker vormgeving		19.130
Hogere personeelskosten medewerkers directie		23.855
Inhuur servicedeskmedewerkers ICT.		90.000
Certificering NEN 7510		33.706
Hogere kapitaallasten ICT		129.705
Hogere huisvestingskosten (huur, onderhoud, sanitaire voorzieningen)		21.000
IKB (individueel keuzebudget) vakantiegeld 2016		115.911
Kosten ICT Brandweer en WIZ portaal Lelystad		143.213
Onderzoek / ontwikkeling ICT		76.205
Doorberekende rekenrente in begroting als negatieve kosten		367.864
Hogere accountantskosten		88.756
Inhuur P&O i.v.m. ziektevervanging		41.081
Lagere arbokosten		-28.548
Kosten offertes B&O uitvoering in 2016		42.481
Projecten B&O (ontwikkeling sociaal portaal Dronten, Nieuwe wegen naar een gezond leven Almere Poort)		44.580
Kosten digitalisering MOA dossiers		86.930
Hogere kosten enquetes		15.000
Overig		<u>11.571</u>
totaal		1.322.440

Afwijking toerekeningen programma's: 40.357

Aanpassing toerekening ivm kosten mdw klantondersteuning in begroting zowel in salariskosten als toerekening 40.357

Afwijking baten taken pluspakket gemeenten: 3.1.4 -115.580

Beheer WIZ portaal/O365 JGT (WBE) JOGG	Lelystad	-77.448
Ontwikkeling sociaal portaal	Almere	-19.008
Digitale verwijswijzer	Dronten	-18.800
Vaccinatiegraad	Almere	880
	Urk	<u>-1.204</u>
totaal		-115.580

Afwijking baten markttaken en subsidies: 3.1.4 -600.501

Baten CJG Den Haag		-49.677
Beheersvergoedingen ICT Brandweer en JGT Lelystad onder salariskosten		-82.750
Doorberekende rekenrente in begroting als negatieve kosten		-367.864
ABP afrekening voorgaande jaren		-8.995
Opbrengst digitalisering MOA dossiers		-87.635
Overig		<u>-3.580</u>
totaal		-600.501

FIN

<u>Algemene dienst</u>		746.716
<u>Totaal directie</u>		
Salariskosten medewerker media vormgeving		19.130
IKB vakantiegeld 2016		18.410
Hogere personeelskosten medewerkers directie		23.855
Overig		1.376
		<hr/>
Gerealiseerd saldo van baten en lasten Directie	3.1.1	62.771
<u>Totaal Beheer</u>		
Inhuur servicedesk		17.560
Certificering NEN 7510		33.706
Hogere kapitaallasten ICT		129.705
Hogere huisvestingskosten (huur, onderhoud, sanitaire voorz)		21.000
IKB vakantiegeld 2016		115.911
Kosten ICT Brandweer en WIZ portaal Lelystad		60.463
Onderzoek/ontwikkeling ICT		76.205
Hogere accountantskosten		88.756
Inhuur P&O ivm ziektevervangning		41.081
Lagere arbokosten		-28.548
Kosten offertes B&O uitvoering in 2016		42.481
Projecten B&O (ontwikkeling sociaal portaal Dronten, Nieuwe wegen naar een gezond leven Almere Poort)		44.580
Baten CJG Den Haag		-49.677
ABP afrekening voorgaande jaren		-8.995
Verminderde opbrengst verhuur		20.002
Overig		34.055
		<hr/>
Gerealiseerd saldo van baten en lasten Beheer	3.1.2	638.285
<u>Totaal Beleid & onderzoek</u>		
IKB (individueel keuzebudget) vakantiegeld 2016		23.818
(WBE) JOGG Almere		-19.008
Ontwikkeling sociaal portaal Dronten		-18.800
Projecten B&O (ontwikkeling sociaal portaal Dronten, Nieuwe wegen naar een gezond leven Almere Poort)		44.580
Hogere kosten enquetes		15.000
Overig		70
		<hr/>
Gerealiseerd saldo van baten en lasten Beleid & Onderzoek	3.1.3	45.660

3.2 Gezondheid

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

3.2.1 Algemene GezondheidsZorg (AGZ)

De meeste taken van de afdeling AGZ worden uitgevoerd in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Het team Infectieziekten voert activiteiten uit op het gebied van Reizigerszorg, Tuberculosebestrijding, Algemene infectieziektebestrijding en Soa Sense. De taakvelden van het team Milieu & Hygiëne betreffen Technische Hygiënezorg, Medische Milieukunde, Inspecties Kinderopvang en Forensische Geneeskunde. Het team Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) heeft o.a. taakvelden als meldpunt vangnet en advies, centrale toegang, toegangsbepaling beschermd wonen en coördinatie ex gedetineerden. Het team administratie levert ondersteuning aan de genoemde taakvelden.

3.2.2 JeugdGezondheidsZorg (JGZ)

De afdeling JGZ voert taken uit in het kader van de Wet Publieke Gezondheid, de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Opvang. De wettelijk verplichte taken uit het basistakenpakket worden voor de 4-19 jarigen uitgevoerd. Dit betreft ook de asielzoekerscentra die in Flevoland zijn opgenomen.

3.2.3 Plusproducten en markttaken

De gemeenten hebben de mogelijkheid om naast de wettelijk collectieve taak aan de GGD werkzaamheden op te dragen welke specifiek gericht zijn op de lokale situatie. Markttaken worden uitgevoerd in opdracht van derden. Deze taken worden apart in rekening gebracht.

Personele bezetting in FTE:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>verschil</u>
Programma Gezondheid	121,6	143,9	22,3

Wat heeft het programma Gezondheid gekost:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>verschil</u>
<u>Baten/lasten</u>			
Lasten	12.938.094	15.944.737	3.006.643
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-5.470.249	-5.470.249	-1
Baten taken pluspakket gemeenten	-4.362.960	-5.696.925	-1.333.965
Baten markttaken en subsidies	-3.104.885	-4.817.002	-1.712.117
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	-39.439	-39.439
		overschot	

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

<u>Omschrijving</u>	<u>product</u>		<u>resultaat</u>
Algemene Gezondheids Zorg	3.2.1		-183.236
Jeugd Gezondheids Zorg	3.2.2		143.797
Plustaken gemeenten	3.2.3	in 3.2.1 en 3.2.2	
totaal			-39.439
			overschot

Toelichting afwijkingen ten opzichte van de begroting:

<u>toelichting</u>	<u>product</u>	<u>bedrag</u>
<u>Afwijking Lasten</u>		3.006.643
<u>Afwijking lasten AGZ:</u>	3.2.1	1.081.449
Hogere salariskosten door extra taken		86.560
Drukwerk OGGZ boekje cf offerte 2015		19.799
IKB (individueel keuzebudget) vakantiegeld 2016		142.285
Kosten Soa lab onderzoek		346.798
Ziektevervanging medisch administratief medewerker AGZ		29.396
Hogere kapitaallasten voornamelijk door aanpassingen MRU's		272.000
Hogere inkoopkosten vaccins Reizigersvaccinaties		50.186
Minder inzet artsen Algemene infectieziekte (AIZ) door vertrek medewerker		-43.774
Meer formatie artsen Forensische geneeskunde		56.040
Meer lab. onderzoek en genees-/verbandmiddelen AIZ en TBC regulier		26.000
Overig		96.160
Totaal		1.081.449
<u>Afwijking lasten JGZ:</u>	3.2.2	1.925.194
Hogere (salaris)kosten door extra taken		1.277.518
Individueel Keuze Budget vakantiegeld 2016		175.439
Frictiekosten JGZ	Almere	94.614
Ontwikkeling transitie	alle gemeenten	120.630
Terugbetaling Gemeenten vrijval voorziening logopedie cf bestuursbesluit 23 juni 2016		220.000
Koppeling Landelijk Service Punt -RIVM		36.993
Totaal		1.925.194
<u>Afwijking baten taken pluspakket gemeenten</u>		-1.333.965
<u>Afwijking baten pluspakket AGZ:</u>	3.2.1	-83.361
Toegangsbeplating Beschermd Wonen	Almere	75.576
Toegangsbeplating dak- en thuislozen	Almere	-60.000
Toezicht WMO	alle gemeenten	-78.169
Sociaal Zorg Team	Urk	-7.500
Inzet Veiligheidshuis	Almere	-2.000
Centrum Seksueel Geweld	Almere	-95.569
Inspecties Kinderopvang	alle gemeenten	66.345
Indexering begroting		17.956
totaal		-83.361

<u>Afwijking baten pluspakket JGZ:</u>	3.2.2	-1.250.604
Medewerkers jeugdhulp	Almere	-836.914
Frictiekosten JGZ	Almere	-94.614
Ontwikkeling transitie	alle gemeenten	-120.630
Plusproducten	alle gemeenten	-198.446
totaal		-1.250.604
<u>Afwijking baten markttaken en subsidies</u>		-1.712.117
<u>Afwijking baten markttaken en subsidies AGZ:</u>	3.2.1	-1.181.325
Lab kosten SOA via exploitatie i.p.v. balansrekening		-457.161
Begeleiding co-assistenten AMC		-15.300
Meer omzet Reizigersvaccinaties		-66.993
TBC behandelingen 2015		-38.221
Inzet MRU in Veenhuizen en Budel e.a.		-427.612
Meer omzet Forensische Geneeskunde		-47.165
Omzet Verzekerde Zorg		-77.352
Overig		-51.522
totaal		-1.181.325
<u>Afwijking baten markttaken en subsidies JGZ:</u>	3.2.2	-530.792
Meer omzet PGA door hogere instroom en bezetting		-295.748
Detacheringen personeel		-32.397
Afrekeningen plustaken Almere voorgaande jaren		-66.523
Meer omzet SMW contracten		-65.488
Vrijval voorziening frictiekosten logopedie		-60.000
Meer subsidie opleiding artsen		-54.741
Minder omzet rijksvaccinaties		29.610
Minder opbrengsten Opvoeding & Ondersteuning		16.341
Overig		-1.847
totaal		-530.792
<u>AGZ totaal:</u>	3.2.1	-183.236
Meer subsidie aanv. Seks. Gez.h.zorg/soa onderzoek		-110.363
Inzet MRU in Veenhuizen en Budel		-155.612
Omzet Verzekerde Zorg		-77.352
Individueel Keuze Budget vakantiegeld 2016		142.285
Overig		17.805
Gerealiseerd saldo van baten en lasten AGZ	3.2.1	-183.236
<u>JGZ totaal</u>		143.797
Koppeling LSP-RIVM		34.031
Individueel Keuze Budget vakantiegeld 2016		175.439
Afrekeningen plustaken Almere voorgaande jaren		-66.523
Vrijval voorziening frictie logopedie		-60.000
Terugbetaling Gemeenten vrijval voorziening logopedie cf bestuursbesluit van 23 juni 2016		220.000
Overig		-159.150
Gerealiseerd saldo van baten en lasten JGZ	3.2.2	143.797

3.3 AHV, MKA/MKB en GHOR

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

3.3.1 Ambulancehulpverlening (AHV)

Op indicatie van de Meldkamer Ambulancevervoer (MKA) gaat de ambulance ter plaatse. De verpleegkundige verleent primaire eerste hulp en stabiliseert de patiënt om deze te kunnen vervoeren naar het ziekenhuis. Ambulanceritten hebben veelal een spoedeisend karakter, maar ook besteld en interklinisch vervoer wordt uitgevoerd.

3.3.2 Meldkamer Ambulancevervoer (MKA)

Meldingen van de 112 centrale worden ontvangen en de verpleegkundig centralist vertaalt deze meldingen naar een opdracht om ambulancevervoer in te zetten. Daarnaast wordt voorwaardenscheppend de inzet en plaats van ambulances in de regio gepland. De centralist verwerkt ook de brandweermeldingen. In het programma AHV, MKA/MKB en GHOR is die functie onder meldkamer Flevoland opgenomen. De salarislasten worden gedeeld met de veiligheidsregio.

3.3.3 Meldkamer Brandweer Flevoland (MKB)

Op basis van een afgesproken verdeling van de lasten worden door de verpleegkundig centralisten brandweermeldingen verwerkt. Met de veiligheidsregio worden deze salarislasten verrekend.

3.3.4 GHOR

De GHOR voert de regie over de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening. GHOR-functionarissen dragen bij aan de multidisciplinaire coördinatie van de hulpverlening tijdens rampen en crises en zorgen voor de coördinatie en aansturing van de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening. Jaarlijks wordt een oefenrooster gemaakt in het kader van Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO). De GHOR wordt door de Veiligheidsregio gefinancierd. Er is samenwerking met de GHOR organisatie van Gooi en Vechtstreek op het gebied van de inzet van sleutelfunctionarissen. Door de Gemeenten wordt het GGD Rampen Opvangplan (GROP) gefinancierd.

Personele bezetting in FTE:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>Vershil</u>
Programma AHV, MKA/MKB en GHOR	155,5	151,3	-4,3

Wat heeft het programma AHV, MKA/MKB en GHOR gekost:

	<u>begroting 2016</u>	<u>realisatie 2016</u>	<u>verschil</u>
<u>Baten/lasten</u>			
Lasten	15.565.536	16.472.999	907.463
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-83.159	-83.160	
Baten taken pluspakket gemeenten	0	0	
Baten markttaken en subsidies	-15.482.377	-16.803.191	-1.320.814
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	-413.352 overschot	-413.352

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

<u>Omschrijving</u>	<u>product</u>	<u>resultaat</u>
Ambulance (AHV)	3.3.1	-631.747
Meldkamers Ambulancevervoer (MKA) en Brandweer (MKB)	3.3.2 en 3.3.3	230.294
Geneeskundige hulpverlening (GHOR)	3.3.4	-11.897
totaal		-413.352
		overschot

Toelichting afwijkingen ten opzichte van de begroting:

<u>Afwijking lasten AHV:</u>	3.3.1	585.793
Meer kapitaallasten		30.000
Certificering NEN 7510		33.706
Kosten FLO		659.905
Lagere kosten dienstkleiding		-150.000
Grotere magazijnvoorraad genees en verbandmiddelen		65.771
Lagere lasten zuurstoffen en gassen		-35.446
Minder lasten opleidingen		-72.010
Implementatie en gebruik dienstwissels Stokhos		48.400
Aanpassing toerekening i.v.m. kosten medewerker klantondersteuning in begroting (salariskosten en toerekening)		-40.000
Overig		45.468
Totaal		585.793
 <u>Afwijking baten AHV:</u>	3.3.1	-1.217.541
Afrekeningen nacalculatie zorgverzekeraars 2014		-232.332
Opbrengst Traumanet oefeningen		-49.941
Opbrengst FLO		-849.277
Lagere opbrengst kleine ziekenhuis regeling t.o.v. begroting		95.398
Vrijval voorziening ROB contract		-73.545
Overig		-107.844
Totaal		-1.217.541
 Gerealiseerd saldo van baten en lasten AHV	3.3.1	-631.747

<u>Afwijking lasten MKA en MKB</u>	3.3.2	307.622
Opleidingen centralisten		36.331
Uitzendkrachten		97.622
Doorbelasting gem. Meldkamer		93.100
Overig		<u>80.569</u>
Totaal		307.622
<u>Afwijking baten MKA en MKB</u>	3.3.2	-77.328
Terugbetaling kosten gemene rekening Meldkamer		18.000
Afrekening politie voorgaande jaren		-58.050
Extra budget meldkamer CPA		-16.092
Overig		<u>-21.186</u>
Totaal		-77.328
Gerealiseerd saldo van baten en lasten MKA en MKB	3.3.2	<u>230.294</u>
<u>Afwijking lasten GHOR:</u>	3.3.3	14.048
Hogere kapitaallasten (o.a. uitgestelde vervanging bedrijfsauto's)		15.405
Individueel keuzebudget vakantiegeld 2016		27.989
Lagere kosten oefenen en opleidingen		-53.583
Hogere onderhoudskosten wagenpark		19.626
Overig		<u>4.611</u>
Totaal		14.048
<u>Afwijking baten GHOR:</u>	3.3.3	-25.946
Als gevolg van de regeling kosten gemene rekening wordt het overschot van het beschikbaar gestelde budget VRF dat de 95% van de totale lasten overschrijdt, teruggestort		26.676
Extra budget GHOR		-32.964
Overig		<u>-19.658</u>
Totaal		-25.946
Gerealiseerd saldo van baten en lasten GHOR	3.3.3	<u>-11.898</u>

4.0 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen, risicobeheersing en kengetallen

Het weerstandsvermogen van GGD Flevoland wordt gevormd uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Deze laatste worden aangehouden ter dekking van risico's voor specifieke taken en doelen. De risico's zijn in paragraaf 4.1.2 gekwantificeerd. De kadernota reserves en risico GGD Flevoland is door het bestuur in december 2016 vastgesteld.

Baten van het boekjaar	35.456.809
Algemene reserve na voorgestelde toevoegingen en onttrekkingen	1.910.610

4.1.1 Nadere toelichting op de algemene reserve en het risico

De algemene reserve van de GGD wordt gevormd uit de toevoegingen en onttrekkingen na resultaatbepaling van de uitvoering van de gemeentelijke basistaken, gemeentelijk pluspakket en de markttaken.

Met de algemene reserve wordt het exploitatierisico van de uitvoering van de activiteiten van de GGD afgedekt. Dit voor zover er geen bestemmingsreserves zijn, of worden opgebouwd, voor specifieke taken en risico's, of bepalingen zijn opgenomen waarmee eventueel optredende frictiekosten worden afgedekt.

Overeenkomstig de kadernota reserves en risico worden in begroting en jaarstukken risico's gekwantificeerd en gedurende het jaar in de bestuursrapportage gerapporteerd. Risico's zijn inzichtelijk gemaakt in de vorm van het maximale effect x kans dat dit risico zich voordoet. Daar waar de omvang absoluut niet te bepalen is, wordt alleen benoemd en toegelicht. In de matrix onder nummer **4.1.3** zijn de risico's opgenomen, geactualiseerd naar de laatste bestuursrapportage. Hierbij is ook aangegeven of het weerstandsvermogen in evenwicht is met de genoemde risico's

4.1.2 Toelichting van de belangrijkste risico's

1 Budgetoverschrijdingen binnen het boekjaar

Begroting: Onverwachte gebeurtenissen binnen het boekjaar die niet begroot zijn. Afwijkingen die een structureel karakter krijgen en collectief gemeentelijk worden gefinancierd vormen de aanwijzing voor begrotingswijzigingen voor een opvolgend boekjaar.

Realisatie: De kosten ICT zijn vanwege ziektevervangings en inhuur hoger geweest dan de begroting. De accountantskosten kwamen hoger uit dan begroot.

2 Vrijval voorzieningen (logopedie)

Begroting: Om het ww risico af te dekken van de beëindiging van de taken logopedie is een voorziening gevormd. Elke medewerker die eerder dan voorzien aan een nieuwe werkkring kan worden geholpen, beperkt de uiteindelijk te betalen lasten. Om dit te bereiken worden de medewerkers zo veel mogelijk begeleid in dat proces.

Realisatie: In 2016 is 60.000 vrijgevallen op deze voorziening.

3 Europese wetgeving privacy persoonsgegevens

Begroting: In het kader van de informatiebeveiliging in de zorg (NEN 7510) dient een aparte functionaris aangesteld te worden.

Realisatie: Gezien het dwingende karakter van de wetgeving is in 2016 gestart met de voorbereiding en is een functionaris aangesteld.

4 Europese aanbestedingen

Begroting: In het kader van de Europese aanbestedingen kan het nodig zijn voor de werkzaamheden expertise aan te trekken.

Realisatie: Externe expertise is op onderdelen nodig. Door ervaring, opgedaan in diverse uitgebreide aanbestedingstrajecten, is de expertise gegroeid en daarmee het kostenrisico op dit onderdeel

5 Ziekteverzuim

Begroting: Het (langdurig) verzuimpercentage vertoont, mede door de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand, een stijgende tendens. Deels is ziektevervangings in de begroting opgenomen. 4% van de loonkosten is als effect opgenomen.

Realisatie: Het verzuimpercentage over 2016 is uitgekomen op 4,8%. Dit is hoger dan het percentage, opgenomen in de begroting.

6 Deelvervanging van het opgenomen verlof

Begroting: De verplichting van vakantierechten naar personeel af laten nemen. In een aantal gevallen zal vervanging daarvoor noodzakelijk zijn.

Realisatie: De afname van het verlofsaldo is iets afgenomen in 2016. Krapte op de arbeidsmarkt voor verpleegkundigen (ambulancezorg) is de grootste veroorzaker van kosten. Hier is vervanging noodzakelijk.

7 Kwetsbaarheid gespecialiseerd personeel

Begroting: GGD Flevoland is een relatief kleine organisatie. Het personeel is veelal gespecialiseerd op de uit te voeren taak. Maatregelen zijn / worden genomen door op elke afdeling te inventariseren in hoeverre extern flexibele contracten aanwezig zijn bij uitval van personeel. Het risicobedrag is ter dekking van de vervanging.

Realisatie: In 2016 is wegens ziektevervanging inhuur geweest bij de afdelingen AGZ, Ambulancehulpverlening en P&O.

8 Wettelijke regelingen

Begroting: Voor 2016 is door de VNG een stijging aangekondigd van de pensioenpremies. Daarbij is de CAO onzeker. Het risicobedrag is vanwege de regelingen omhoog bijgesteld in de bestuursrapportages.

Realisatie: In 2016 heeft deze stijging van pensioenpremies plaatsgevonden. Deze is afgewikkeld in de exploitatie.

9 Integrale JGZ Almere

Begroting: De besluitvorming omtrent uitvoering van de integrale JGZ is uitgesteld. De taakstelling van 15% is als risico van het totale budget JGZ Almere opgenomen.

Realisatie: JGZ Almere is gestart per 1 januari 2017. In 2016 zijn de frictiekosten ad 95.000 via de subsidieverantwoording plusproducten JGZ Almere in rekening gebracht aan de gemeente.

10 Wijziging tarieven reizigersvaccinatie

Begroting: Vanaf 2016 is het noodzakelijk een contract te sluiten met Achmea. Het automatiseringssysteem zal moeten worden aangepast naar digitale facturering. De kosten van het implementatietraject zijn hier ingeschat.

Realisatie: In 2016 is dit traject uitgesteld.

11 Aanbesteding forensische geneeskunde

Begroting: Landelijke aanbesteding met de Politie.

Realisatie: Aan GGD Flevoland is een voorlopige gunning verleend. Daarmee is het risico rondom de aanbesteding uitgesteld. Er komt in 2017 waarschijnlijk nader nieuws over een nieuw aanbestedingstraject.

12 Contractwijzigingen plustaken

Begroting: Gevolgen van de transities op de aard en omvang van de plustaken is onzeker.

Realisatie: De onzekerheid zal voorlopig blijven. Dat kan gevolgen hebben voor het op te nemen risico.

13 Bezuinigingen basistakenpakket

Begroting: De gemeenten hebben een bezuiniging van 200.000 opgelegd. De realisatie van deze taakstelling neemt tijd in beslag. Het verschil tussen huidige kosten en uiteindelijk resultaat wordt aangegeven als risico.

Realisatie: Het uitvoeren van de opgelegde bezuiniging is een onverminderd risico. Geleidelijke uitloop en vervanging van "jong voor oud" zal tussen 2016 en 2019 kunnen worden uitgevoerd.

14 Vernieuwen / innoveren als gevolg van transities in het sociaal domein

Begroting: Met alle ontwikkelingen is het voor de GGD noodzakelijk om te blijven vernieuwen.

Realisatie: GGD Flevoland zet in op deze innovaties. De werkgroep "GGD op reis" is bezig met de planvorming en in 2017 zal een plan gepresenteerd worden waarvoor eerder een bestemmingsreserve is gevormd.

15 Verhuizing Meldkamer

Begroting: De meldkamers van Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht zullen worden gecentraliseerd. Afhankelijk van de te volgen scenario's heeft dat voor de financiering gevolgen.

Realisatie: Het risicobedrag in in de loop van 2016 bijgesteld vanwege onzekerheid en uitstel van definitieve vestigingsplaats van de nieuwe meldkamer en eventuele tijdelijke samenvoeging. Mede daardoor is nog geen SLA ICT afgesproken in 2016 met de Politie. De kosten zijn hoger ingeboekt.

16 Bedrijfschades

Begroting: Het risico op brand, schade, bedrijfsaansprakelijkheid en fraude is verzekerd. Het genoemde risico betreft de kosten welke voor eigen risico en rekening komen bij een calamiteit.

Realisatie: in 2016 hebben zich geen incidenten voorgedaan.

4.1.3 Risicomatrix

Risico's x 1.000

nr.	Risicocategorie	Omschrijving van het risico	begroting 2016				realisatie 2016 conform Burap			
			(K) kans	(E) max effect	(M) maatregel	risico (R) (KxE)-M	(K) kans	(E) max effect	(M) maatregel	risico (R) (KxE)-M
1	Algemeen	Budgetoverschrijding binnen boekjaar	30%	213		64	99%	178		176
	Bedrijfsvoering									
2	Financieel	Vrijval voorziening rechtspos. (o.a. logopedie)	25%	-571		-143	25%	-132		-33
3	Juridisch	Europese Wetgeving privacy persoonsgegevens	50%	80		40	99%	40		40
4	Facilitair	Europese aanbestedingen	75%	80		60	75%	80		60
	Medewerkers									
5	Ziekteverzuim	Noodzakelijke vervanging	30%	880		264	30%	880		264
6	*Vakantierechten	Deelvervanging van opgenomen verlof	20%	554		111	20%	567		113
7	Inzetbaarheid	Kwetsbaarheid gespecialiseerd personeel	30%	200		60	30%	200		60
8	Wettelijke regelingen	Stijging loonkosten	70%	100		70	99%	316		313
	Klanten									
9	Wijziging plustaken	iJGZ Almere	15%	2.514		377	15%	2.514		377
10	Wijziging markttaken	Vastgestelde tarieven Reizigersvaccinaties	50%	150		75				0
11	Wijziging markttaken	Voorlopige gunning Forensische Geneeskunde	10%	300		30				0
12	Wijziging plustaken	Mogelijke bezuiniging plustaken	5%	3.595		180	5%	3.595		180
13	Wijziging basistakenpakket	Bezuiniging basistakenpakket	75%	160		120	75%	160		120
	Interne en externe ontwikkelingen									
14	Besluitvorming hogere overheden	Innoveren a.g.v. transitie sociaal domein	75%	300		225	75%	300		225
15	Besluitvorming hogere overheden	Financiering MKA/MKB (meldkamer)	30%	850		255	50%	250		125
16	Bedrijfsschades	Brand, ongevallen, schades, fraude	35%	305	86	21	35%	305	86	21
	Som van de risico's door algemene reserve te dekken					1.698				1.927
	Stand algemene reserve (na (beoogde) bestemming resultaat 2015)					2.262				2.605
	Dekkingspercentage algemene reserve					133%				135%

*vakantierechten is een aparte bestemmingsreserve. Geen dekking door de algemene reserve

4.1.4 Kengetallen

Verloop van de kengetallen	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
Kengetallen:			
netto schuldquote	2,5%	nvt	2,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,5%	nvt	2,7%
solvabiliteitsrisico	40,1%	nvt	39,1%
structurele exploitatieruimte	1,7%	nvt	-2,5%

4.1.5 Toelichting kengetallen

Algemeen

Bij het samenstellen van de begroting 2016 waren geen kengetallen opgenomen.

Netto Schuldquote

De netto schuld quote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De vaste schulden zijn in de afgelopen jaren nog verder afgenomen. De netto schuldquote is fors lager dan de signaalwaarde van 100% welke de VNG hanteert. Boven een waarde van 130% is waakzaamheid geboden omdat er dan sprake is van een te hoge schuld. GGD Flevoland heeft geen verstrekte leningen aan derden. Dat betekent dat beide genoemde kengetallen, zonder deze correctiefactor, gelijk zijn aan elkaar.

Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Door geplande onttrekkingen aan de bestemmingsreserves zal de reserve in de komende jaren wat dalen. Tegelijk wordt gestreeft een stabiel eigen vermogen te behouden, passend bij het bedrijfsrisico.

Structurele exploitatieruimte

Voor de structurele exploitatieruimte geldt een norm in die zin dat structureel evenwicht belangrijk is. Als structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten heb je de incidentele uitgaven met structureel geld gefinancierd. Voor de norm betekent het dat structurele lasten inclusief structurele toevoegingen aan bestemmingsreserves maximaal gelijk mogen zijn aan de structurele baten inclusief structurele onttrekkingen aan bestemmingsreserves. Het saldo van structurele baten en lasten wordt nominaal weergegeven, en als percentage van de totale baten. In de toelichting op de programmarekening **5.5.1** is de uitsplitsing weergegeven van de incidentele baten en lasten.

Het percentage voor 2016 is negatiever dan vorig jaar vanwege individueel keuzebudget en verwerking teruggave vrijval voorziening Logopedie.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>
Aimere	17.000	37.467
Lelystad	45.000	57.906
Emmeloord	3.000	21.577
	<hr/>	<hr/>
Totaal dotatie	65.000	116.950

Dit betreft dakrenovatie, liftonderhoud en schilderwerk conform meerjarenonderhoudsplan.
In 2016 zijn de Meerjarenonderhoudsplannen gereviseerd.

Voor vier ambulances is in het verleden afgezien van het afsluiten van een reparatie- en onderhoudcontract. In eigen beheer is op basis van gelijke voorwaarden, zoals de leverancier hanteert, een onderhoudsfonds gevormd. Dotatie geschiedde op basis van het aantal gereden kilometers, met een maximum van €20.000 per ambulance. Na een proefperiode van vier jaar trekken we de conclusie dat het goedkoper is om geen ROB contract extern af te sluiten, maar ook dat het niet nodig is om gelden te reserveren voor onderhoud in een voorziening. De reparatie en onderhoudskosten zullen vanuit de normale jaarlijkse exploitatie worden betaald en er wordt voorgesteld de gevormde voorziening te laten vrijvallen.

Het verloop van de voorziening is verantwoord onder pt. 5.4.7 voorzieningen.

4.3 Financiering

4.3.1 Algemeen

Overeenkomstig de uitvoering van de wet FIDO wordt bij overschrijden van de limiet de modelstaat aangeboden aan de toezichthouder, de Provincie Flevoland. Tekorten aan liquide middelen worden afgedekt middels aantrekken van kasgeldleningen. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de kredietlimiet overeenkomstig het kort-krediet arrangement bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Activa worden door middel van geldleningen op middellange en lange termijn gefinancierd. Er is een door het bestuur vastgesteld treasurystatuut (2014).

4.3.2 Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet

De gemiddelde stand van de netto vlottende schuld t.o.v. de kasgeldlimiet wordt in dit overzicht getoond.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting per 1 jan 2016 (= grondslag)	30.473.832	30.473.832	30.473.832	30.473.832
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedrag	2.498.854	2.498.854	2.498.854	2.498.854
(2) Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < jaar	3.971.841	3.845.795	3.454.801	3.503.039
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden < jaar				
Derivaten contracten				
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant	7.585.134	7.521.947	7.197.325	7.866.279
Overige uitstaande gelden < jaar				
Derivatencontracten				
(4) Toets kasgeldlimiet				
Tot. netto vlott. schuld (+) /overschot(-)	-3.613.293	-3.676.152	-3.742.524	-4.363.240
Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.498.854	2.498.854	2.498.854	2.498.854
Tekort	-	-	-	-
Ruimte	6.112.147	6.175.006	6.241.378	6.862.094

4.3.3 Renterisiconorm

De berekening van de renterisiconorm en de ruimte onder de renterisiconorm wordt in dit overzicht getoond.

	<u>Jaar</u> <u>2016</u>
(1) Renteherzieningen	
(2) Aflossingen	<u>513.358</u>
(3) renterisico (1+2)	513.358
Berekening renterisiconorm	
(4a) Begrotingstotaal	30.473.832
(4b) Percentage regeling	20%
(4) Renterisiconorm (4a x 4b)	6.094.766
(5a) Ruimte onder risiconorm (4-3)	5.581.409
(5b) overschrijding risiconorm (3-4)	-

Wet financiering decentrale overheden art. 2 minimumbedrag renterisiconorm = 2.500.000

4.3.4 Kasbeheer

De GGD Flevoland streeft naar een zo klein mogelijke contante geldhoeveelheid. Voor de afdeling reizigersvaccinatie is het contante geldverkeer in principe afgeschaft. Alle transacties verlopen via de PIN en eenmalige machtigingen.

Representatieve en personele uitgaven worden gedeclareerd en per bank betaald.

4.3.5 Organisatie

Bij alle financiële transacties worden de vereiste functiescheidingen in acht genomen.

4.3.6 Informatievoorziening

Er wordt gewerkt met een maandelijks liquiditeitsoverzicht, waarop debiteuren- en crediteurenanalyse, banksaldi en verplichtingen van aangegane geldleningen, salarisbetalingen en afdrachten zijn vermeld. Daarnaast zijn de vaste inkomsten en beschikkingen van inkomsten in het overzicht opgenomen.

4.4 Bedrijfsvoering

De primaire taken van de GGD worden binnen de algemene dienst ondersteund door de teams personeel & organisatie, facilitaire zaken & huisvesting, ICT & DIV en financiën.

Het niveau van de dienstverlening van de afdeling beheer is beschreven in een Service Level Agreement (SLA). De procedures en regelingen worden getoetst conform het HKZ kwaliteitssysteem. De SLA wordt jaarlijks aangepast op geleide van de uitkomsten van een evaluatie met afdelingen van de GGD. Het Managementteam van de GGD bespreekt de uit de evaluatie voortkomende wijzigingsvoorstellen en stelt de SLA inclusief eventuele wijzigingen jaarlijks vast.

Elk team van de afdeling beheer stelt jaarlijks een jaarplan en projectenoverzicht op. De geprioriteerde veranderingstrajecten ('growing concern') in relatie tot de kerndoelen van de GGD worden geborgd door toepassing van de A3-methode. Uit de evaluatie van het A3 boekjaar 2016 is gebleken dat de werkdruk binnen de afdeling beheer door medewerkers als hoog wordt ervaren. Ook het ziekteverzuim binnen de afdeling beheer is relatief hoog, maar uit nadere analyse blijkt dit – met uitzondering van het team ICT – geen relatie te hebben tot de arbeidsverhouding. In 2017 zal een training aan alle medewerkers van de afdeling beheer worden gegeven om beter te leren omgaan met werkbelasting.

Ten aanzien van de interne budgetten vindt voorafgaand aan het boekjaar besluitvorming plaats door het managementteam van de GGD. Dit binnen het financiële kader van de vastgestelde begroting en binnen de grenzen van rechtmatigheid. De voortgang van de dienstverlening en van de projecten van de afdeling beheer wordt bewaakt in het maandelijkse afdelingsoverleg beheer en in de maandelijkse managementrapportage (marap) aan het Managementteam van de GGD. In deze maandelijkse besprekingen wordt ook besloten over eventueel tussentijdse aanpassingen in de dienstverlening en/of in de projecten.

In 2016 is de focus van het kwaliteitssysteem meer komen te liggen op informatiebeveiliging. De vereisten voor informatiebeveiliging zijn verankerd in regelingen op nationaal en Europees niveau. Er is een start gemaakt met het toepassen van NEN7510, allereerst met het doel dat de Regionale Ambulance Voorziening zich hiervoor in 2017 certificeert en dat de norm daarna voor de gehele GGD van toepassing wordt. Ook is, met het oog op aangekondigde wettelijke verplichting, in 2016 de taak van "functionaris gegevensbescherming" toegewezen aan een medewerker van het team ICT.

Uit een in 2015 gestart organisatieontwikkelingstraject voor het team ICT&DIV is in 2016 gebleken dat de kennis en kunde van het team is achtergebleven bij de sterk gewijzigde vereisten. In de loop van het jaar heeft dit geleid tot het vertrek van 3 medewerkers van het team tot een extra inhuur van externe personele capaciteit en tot hogere kosten. Het is de bedoeling dat deze kostenoverschrijding in 2017 wordt teruggebracht na het aantrekken van 1 of 2 nieuwe medewerkers.

Tenminste tweemaal per jaar – in het voorjaar en in het najaar – wordt het niveau van gerealiseerde lasten van de afdeling beheer (en van de GGD als geheel) tussentijds gerapporteerd in een bestuursrapportage (burap) aan het bestuur van de GGD. Voor zover nodig worden niet in de vastgestelde begroting noodzakelijke meerkosten ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. Met name in verband met de kostenoverschrijding ICT en in verband met de eenmalige kosten van het zogenaamde Individuele Keuzebudget (IKZ) is melding gedaan.

In voorbereiding op de integratie van de Jeugdgezondheidszorg Almere is door de GGD en de Zorggroep Almere (ZGA) gezamenlijk een subsidieaanvraag gedaan voor boekjaar 2017. De extra financiële middelen vanuit deze subsidie zullen door de GGD als plustaak worden ingeboekt terwijl de GGD bovendien namens ZGA subsidie aanvraagt. Ook zal sprake zijn van een samenwerking tussen GGD en ZGA voor wat betreft de ondersteunende functies. In juridische zin is het de bedoeling dat in 2017 de activiteiten van JGZ Almere worden geborgd vanuit de coöperatie. De in 2016 geaccordeerde nieuwe tekst van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Flevoland voorziet in de mogelijkheid tot het deelnemen aan een coöperatie. Bestuurlijk is uitvoerig stilgestaan bij de consequenties en risico's van deze extra plustaak.

4.5 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (artikel 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

De GGD Flevoland is verbonden met de Veiligheidsregio Flevoland.

De uitvoering van de GHOR is in de multidisciplinaire structuur de verantwoordelijkheid van de GR Veiligheidsregio Flevoland. De GHOR is een onderdeel van de GGD Flevoland.

De deelnemende gemeenten hebben in de doelstellingen opgenomen de Rampen en incidentbestrijding professioneel en in samenwerking met alle ketenpartners gestalte te geven.

Deze organisatie voldoet aan het kenmerk van verbonden partij door het financiële belang welke beide gemeenschappelijke regelingen met elkaar hebben. Er is sprake van een uitvoering van werkzaamheden in opdracht van de Veiligheidsregio, waarbij deze zich verplicht de overeengekomen betalingen daarvoor te voldoen.

Het bestuurlijk belang is aanwezig doordat de directeur publieke gezondheid namens de GHOR zitting heeft in het bestuur van de veiligheidsregio.

Er is geen sprake van zorgelijke financiële of bestuurlijke situaties welke risico's inhouden.

4.6 Rechtmatigheid

GGD Flevoland werkt naar aanleiding van het Controleprotocol Rechtmatigheid. Dit, met de voorgeschreven bijlagen, wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur.

De dienst maakt inzichtelijk hoe zij in de administratieve organisatie, de daaraan gekoppelde maatregelen van interne controle (samen AO/IB), werkprocessen en werkinstructies de naleving van wet- en regelgeving hebben gewaarborgd. Met andere woorden: hoe zijn de bepalingen van een wet of regel vertaald naar de AO/IB en/of werkprocessen, werkinstructies.

Als onderdeel van de AO/IB, zijn naast het vastgestelde controleprotocol van de in de bijlage genoemde wetten en regels per wet of regel de volgende onderdelen vastgelegd:

- a: Post van de jaarrekening. Hier is aangegeven in welke post van de jaarrekening de wet of regel tot uitdrukking komt.
- b: Welke activiteiten de dienst onderneemt om invulling te geven aan de uitvoering van de wet of regel en welke werkprocessen daarop betrekking hebben.
- c: Waar in de AO/IB de processen zijn vastgelegd, wat en waar de dienst vastlegt en welke maatregelen van interne controle zijn genomen.

De vastgestelde situatie is een vertrekpunt, waarvan kan worden gesteld dat het een voortdurende aandacht, bijstelling en verfijning vereist. Jaarlijks wordt dit protocol op basis hiervan bijgesteld en aangevuld.

Naar aanleiding van het controleprotocol en de inventarisatie van wet en regelgeving is de interne organisatie aangepast, waarbij de vastlegging van de gegevens voor de rechtmatigheidscontrole periodiek is verankerd.

De bestuursrapportages geven voor de begrotingsrechtmatigheid, overeenkomstig de grenzen van onzekerheden en fouten, de verklaring waarbij het bestuur kan instemmen met eventuele geconstateerde afwijkingen.

Na de bestuursrapportages is deze paragraaf van de jaarrekening nog resterend om eventuele geconstateerde afwijkingen te melden en, indien materieel, te laten autoriseren door het bestuur. Hier wordt de volgende template voor gebruikt:

Overzicht begrotingsonrechtmatigheden

	vastgestelde begroting	jaarrekening	verschil	t.m. augustus gerapporteerd aan bestuur	nog te autoriseren
<u>Programma Algemene dienst:</u>	6.549.012	7.871.452	1.322.440	821.843	500.597
	-6.449.012	-7.124.735	-675.723	-283.529	-392.194
			646.717	538.314	108.403

Gerapporteerd in Burap tm augustus € 545.000 verwacht negatief resultaat uit bedrijfsvoering en kosten als gevolg van het IKB (Individueel Keuze Budget) meegenomen. € 92.000

Programma Gezondheid

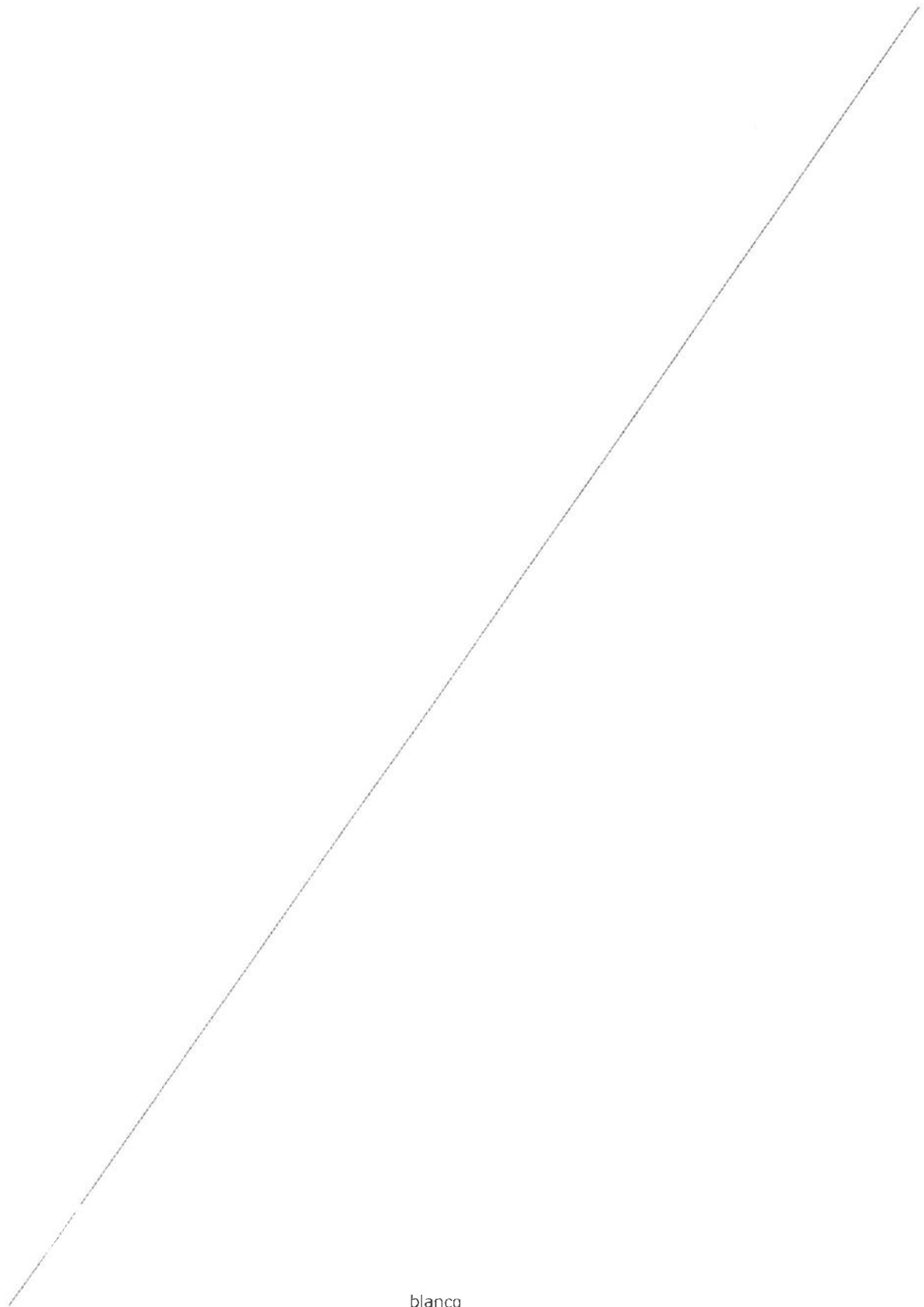
12.938.094	15.944.737	3.006.643	2.294.424	712.219
-12.938.094	-15.984.176	-3.046.082	-2.340.905	-705.177
		-39.439	-46.481	7.042

De hogere lasten zijn gecompenseerd met meeropbrengsten. Kosten IKB als inschatting meegenomen. Daarnaast meevallers als vrijval voorziening logopedie, extra inzet MRU t.b.v. asielzoekers en statushouders. In de kosten is de terugbetaling vrijval voorziening logopedie 2015 opgenomen.

Programma Veiligheid

15.565.536	16.472.999	907.463	932.187	-24.724
-15.565.536	-16.886.350	-1.320.814	-1.070.297	-250.517
		-413.351	-138.110	-275.241

Hogere incidentele opbrengst Ambulancehulpverlening: Nacalculatie en afrekening over voorgaande jaren. Kosten IKB voor de afdeling GHOR meegenomen.

blanco

5.0 Jaarrekening 2016

5.1 Balans per 31 december 2016

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

Totaal vaste activa

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
	7.549.537	8.342.781
	<u>7.549.537</u>	<u>8.342.781</u>

Viottende activa

Uitzettingen rentetypische looptijd <1jr

Vorderingen op openbare lichamen
Uitzettingen in 's Rijks schatkist
Overige vorderingen
Overige uitzettingen

Liquide middelen

Kas- en Banksaldi

Overlopende activa

Nog te ontvangen voorschotbedragen
overheidslichamen
Vooruitbetaalde bedragen
Nog te ontvangen bedragen

Totaal viottende activa

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
	725.974	209.646
	4.423.556	4.383.107
	2.038.040	2.135.037
	-	-
	<u>7.187.570</u>	<u>6.727.790</u>
	155.180	222.301
	<u>155.180</u>	<u>222.301</u>
	355.022	12.745
	236.435	355.890
	242.699	201.942
	<u>834.157</u>	<u>570.578</u>
	<u>8.176.907</u>	<u>7.520.669</u>

Totaal Generaal

15.726.444

15.863.450

FIN

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEN
Verstegen accountants
en adviseurs
Behorend bij verklaring
afgegeven d.d. 01-01-2017

Passiva**Vaste Passiva**Eigen vermogen

Algemene reserve 2.604.549
 Bestemmingsreserves 3.834.649
 Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten -293.943

6.145.256

2.212.413
 3.327.487

899.299

6.439.199

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen/
 verliezen/risico's 115.376
 Egalisatievoorzieningen 458.521
 Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden 243.869

817.766

262.844
 584.017

329.909

1.176.770

Vaste schulden met rentetypische looptijd >1 jr

Onderhandse leningen van binnenlandse banken

2.847.078

3.360.436

Totaal vaste passiva**9.810.101****10.976.405****Vlottende passiva**

Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd <1jr
 Overige schulden

2.362.002

2.627.893

Overlopende passiva

Vooruit ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen 75.212
 Vooruitontvangen bedragen 1.820.833
 Nog te betalen bedragen 1.658.297

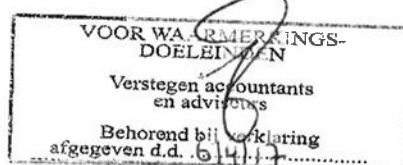
3.554.342

161.547
 504.204
 1.593.401

2.259.152

Totaal vlottende passiva**5.916.344****4.887.045****Totaal Generaal****15.726.444****15.863.450**

FIN

5.2 Overzicht van baten en lasten 2016

	Begroting 2016	Realisatie 2016	verschil
	€	€	
Overzicht van baten en lasten totaal GGD			
Lastenrekeningen	35.052.641	40.289.188	5.236.547
Doorberekende lasten aan afdelingen	-4.578.809	-4.538.452	40.357
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-7.093.143	-7.093.143	0
Baten taken pluspakket gemeenten	-4.427.015	-5.876.561	-1.449.546
Baten markttaken en subsidies	-18.853.674	-22.487.105	-3.633.431
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	100.000	293.927	193.927
Werkelijke toevoeging /onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	100.000	293.927	
	tekort	tekort	
Overzicht van baten en lasten Alg. Dienst			
Lastenrekeningen	6.549.012	7.871.452	1.322.440
Doorberekende lasten aan afdelingen	-4.578.809	-4.538.452	40.357
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-1.539.736	-1.539.735	1
Baten taken pluspakket gemeenten	-64.056	-179.636	-115.580
Baten markttaken en subsidies	-266.411	-866.912	-600.501
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	100.000	746.717	646.717
Werkelijke toevoeging /onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	100.000	746.717	
	tekort	tekort	
Overzicht van baten en lasten Gezondheid: AGZ en JGZ			
Lastenrekeningen	12.938.094	15.944.737	3.006.643
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-5.470.249	-5.470.249	0
Baten taken pluspakket gemeenten	-4.362.960	-5.696.925	-1.333.965
Baten markttaken en subsidies	-3.104.885	-4.817.002	-1.712.117
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-0	-39.439	-39.439
Werkelijke toevoeging /onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-0	-39.439	
		overschot	
Overzicht van baten en lasten AHV, MKA/MKB en GHOR			
Lastenrekeningen	15.565.536	16.472.999	907.463
Baten taken gemeenschappelijke regeling	-83.159	-83.159	0
Baten taken pluspakket gemeenten	-	-	-
Baten markttaken en subsidies	-15.482.377	-16.803.191	-1.320.814
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-	-413.351	-413.351
Werkelijke toevoeging /onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-413.351	
		overschot	

Onder 3, programmaverantwoording, zijn de verschillen nader geanalyseerd.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

5.3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

5.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische lasten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidslasten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidslasten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Met de deelnemende gemeenten bestaat een systeem van budgetfinanciering. Het exploitatie-resultaat van de GGD Flevoland bestaat uit het verschil tussen baten en lasten van zowel gemeentelijke als plus- en markt taken. Het grootste deel van de gemeentelijke taken wordt uitgevoerd in het kader van de Wet Publieke Gezondheid (WPG).

Voor de uitvoering van de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT. Afwijkende behandeling interim medewerkers, niet zijnde topfunctionarissen:

De instelling heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid die het besluit van 12 maart 2014 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft inzake de volledige openbaarmaking van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen. Op basis van dat besluit hoeft de instelling niet te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de Aanpassingswet WNT.

5.3.3 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met de eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Voor de afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa worden de onderstaande termijnen gebruikt:

<u>Activa</u>	<u>termijn</u>
<u>bedrijfsgebouwen</u>	
Gebouwen	20 tot 40 jaar
Verbouwingen	25 jaar
Inrichtingen gebouwen	2,5 tot 25 jaar
<u>vervoermiddelen</u>	
Mobiele röntgen, ambulances en auto's	5 tot 7 jaar
<u>machines apparaten en installaties</u>	
Gebouw gebonden installaties	20 jaar
Verbindingsnetwerk, communicatie, instrumenten	10 jaar
Automatiseringsnetwerk, software en apparatuur	3 tot 5 jaar
<u>overige mat vaste activa (meubilair / inrichting gebouwen)</u>	
Meubilair	15 jaar

Fiscale afschrijving

Met ingang van 2016 is de overheid belastingplichting. De fiscale afschrijftermijnen wijken af van de bedrijfseconomisch gehanteerde. Voor de aangifte vennootschapsbelasting zijn de termijnen:

Gebouwen	50% afschrijven over een periode van 30 jaar
Alle overige activa	5 jaar

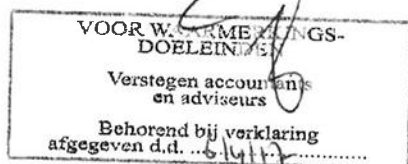
5.3.4 Vlottende activa

5.3.4.1 Uitzettingen rentetypische looptijd <1jr

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Oninbaarheid van vorderingen heeft o.a. betrekking op de al dan niet voldoende verzekerde clientèle van de RAV (Regionale Ambulance Voorziening). Binnen de NZa regelgeving is een tarief gefinancierd budget toegewezen ter dekking van noodzakelijk te maken lasten van incasso. Het risico van oninbaarheid wordt afgedekt middels een voorziening dubieuze debiteuren. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

5.3.4.2 Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

5.3.5 Vaste passiva

5.3.5.1 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

5.3.5.2 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

5.3.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

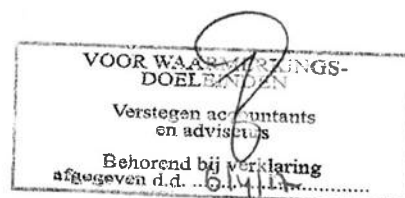
5.3.7 Baten en lasten

De baten zijn voor wat betreft het budget aanvaardbare kosten of daarmee gelijk te stellen middelen berekend aan de hand van de voorschriften voor de bekostiging / subsidiëring, dan wel voor wat betreft de overige opbrengsten gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen of diensten. Baten en lasten uit voorgaande boekjaren (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) die in dit boekjaar zijn geconstateerd zijn aan dit boekjaar toegerekend. De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten e.d. worden niet in de balans geactiveerd of gepasseerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

De baten en de lasten van de algemene dienst van de GGD worden geboekt op de kostenplaatsen Huisvesting, ICT, Financien, Directie, B&O en Facilitair bedrijf. De doorbelasting naar de afdelingen welke de diensten afnemen, verlopen volgens een vastgelegde verdeling. De algemene dienst wordt gefinancierd door de gemeenten, de provincie en door externe partijen.

Voor de RAV onderdelen ambulancehulpverlening en de meldkamer ambulancevervoer wordt het verschil tussen de werkelijke lasten en het afgesproken budget aanvaardbare kosten, via de reserve aanvaardbare kosten gemuteerd. Deze reserve heeft het karakter van een egalisatiefonds, bedoeld om tekorten en overschotten tussen boekjaren te vereffenen.

Per 1 januari 2014 is de NZa overgegaan op een nieuw financieringssysteem. Het compenseren via de tarieven en het boeken daarvan op de balansrekening is losgelaten. Er is een vast landelijk tarief voor de soorten ambulancevervoer en de MKA meldingen.

5.3.8 Incidentele baten en lasten

Volgens BBV artikelen 19 en 23 is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Wij dekken de incidentele lasten zoveel als mogelijk met incidentele baten. Voor het bepalen van de incidentele baten en lasten is de "notitie incidentele baten en lasten" (gepubliceerd door de commissie BBV in januari 2012) als handreiking gebruikt.

We hebben deze standpunten als volgt in de jaarrekening verwerkt:

- het gaat om 'eenmalige zaken' en daarbij vooral de uitschieters.
- Als het bestaand structureel beleid binnen een termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten binnen het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings) reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een besluit en/of een beschikking klasseren we als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

5.4 Toelichting op de balans

5.4.1 Materiele vaste activa (per 31-12-2016)

	Aanschaf- waarde	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde
0 Gronden & Terreinen	394.498	-	394.498
1 Bedrijfsgebouwen	5.029.227	2.669.034	2.360.193
2 Vervoermiddelen	2.364.708	1.131.793	1.232.915
3 Machines, apparaten, installaties	5.568.333	2.534.692	3.033.641
4 Overige materieel vaste activa	1.192.509	664.217	528.292
Niet gereedgemaakte investeringen	-0	-	-0
	<u>14.549.275</u>	<u>6.999.736</u>	<u>7.549.539</u>

Samenvatting van de mutaties in 2016 in de boekwaarde:

	Boekwaarde 1-1-2016	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
0 Gronden & Terreinen	394.498	-	-	-	394.498
1 Bedrijfsgebouwen	2.520.193	18.510	-	178.510	2.360.193
2 Vervoermiddelen	1.543.600	148.256	4.075	454.866	1.232.915
3 Machines, apparaten, installaties	3.249.767	996.287	-	1.212.413	3.033.641
4 Overige materieel vaste activa	589.515	36.494	-	97.717	528.292
Niet gereedgemaakte investeringen	45.209	-45.209	-	-	-0
	<u>8.342.782</u>	<u>1.154.338</u>	<u>4.075</u>	<u>1.943.506</u>	<u>7.549.539</u>

De post "niet gereedgemaakte investeringen" bestaat uit boekingen op aangegane verplichtingen voor activa die nog niet in gebruik genomen zijn.

5.4.1.1 Materiele vaste activa: Belangrijkste investeringen in boekjaar

Er zijn in 2016 twee Volkswagens Touran voor de GHOR en drie Volkswagens Golf voor de RAV aangeschaft. Ook zijn de Toughbook computers vervangen bij de RAV.

Verder is de eerste elektrische Stryker brancard aangeschaft; in 2017 worden er nog 7 aangeschaft.

Op ICT gebied is er geïnvesteerd in software en informatie en communicatie apparatuur, verder is er een nieuwe HP Server geplaatst.

5.4.1.2 Materiele vaste activa: Nadere toelichting op afwijking van reguliere afschrijftermijnen

Onzekerheid over het aanhouden van de grote stroom vluchtelingen ten behoeve waarvan geïnvesteerd is in röntgenapparatuur heeft geleid tot een versnelde afschrijving uit de inkomsten die daar direct tegenover hebben gestaan. Dit om toekomstig risico van niet gedekte afschrijvingskosten te vermijden.

De sobere verbouwing van de Noorderwagenstraat ten behoeve van het nieuwe werken verlengt de levensduur van het gebouw niet. Er is hier uitgegaan van een verwachte afschrijftermijn van tien jaar voor deze aanpassingen.

VLOTTENDE ACTIVA

5.4.2 Uitzettingen rentetypische looptijd <1jr

5.4.2.1 Vorderingen openbare lichamen

	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Overige vorderingen op openbare lichamen	725.974	209.646
	-	
	725.974	209.646

5.4.2.2 Uitzettingen in s'Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Uitzettingen schatkistbankieren	4.423.556	4.383.107
	4.423.556	4.383.107
Drempelbedrag begrotingsjaar	262.895	
totaal van middelen buiten 's Rijks schatkist gehouden		
kwartaal 1 gemiddeld	13.931	38.611
kwartaal 2 gemiddeld	12.115	37.393
kwartaal 3 gemiddeld	23.389	17.804
kwartaal 4 gemiddeld	16.532	17.007

De bedragen liggen conform regelgeving onder het drempelbedrag.

5.4.2.3 Overige vorderingen

	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Debiteuren	2.109.486	2.202.384
Voorziening dubieuze debiteuren	-71.446	-67.347
Overig	-	0
Totaal overige vorderingen	2.038.040	2.135.037

5.4.3 Liquide middelen

De banksaldi staan ter beschikking van GGD Flevoland. Er is een kort-kredietfaciliteit bij de n.v. Bank Nederlandse Gemeenten van € 385.000. Ultimo 2016 zijn er geen opgenomen kasgeldleningen.

5.4.4 Overlopende activa

Te splitsen in :	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	355.022	12.745
Vooruitbetaalde bedragen	236.435	355.890
Nog te ontvangen bedragen	242.699	201.942
	834.156	570.577

5.4.4.1 Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen

Verloopoverzicht	2015	ontvangen		2016
		ontvangen	besteed toevoegingen	
Almere		3.944.810	4.097.009	152.199
Dronten				0
NOP	12.745	12.745	0	0
Urk		117.796	120.617	2.821
Zeewolde				0
Provincie		18.724	18.724	0
Ministerie van VWS		883.228	1.083.230	200.002
Totaal	12.745	4.977.303	5.319.580	355.022

De bedragen in dit overzicht betreffen voornamelijk het geldverkeer inzake projecten.

5.4.4.2 Vooruitbetaalde bedragen

	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Onderhoud / licenties	106.798	164.239
Vooruitbet. verzekeringspremies	46.751	106.261
Vooruitbet. contributie /abonnementen	9.482	47.921
Vooruitbetaalde huur	65.162	18.131
Opleidingen	3.840	15.574
Overig	4.402	3.764
Totaal vooruitbetaalde bedragen	236.435	355.890

5.4.4.3 Nog te ontvangen bedragen

	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Nog te ontvangen bedragen	21.296	31.128
Nog te ontvangen schades	5.946	10.149
Waarborgsommen huur	5.527	12.696
RIVM entgelden	8.801	10.000
BPM	10.522	0
Wia Uitkering arts	0	39.031
TB plus/HBV campagne	10.000	31.789
PGA afrekening december	19.237	35.107
Voorschotten PC-privé/ Fietsenplan	6.165	17.517
Statushouders	136.497	
Opleidingen	18.709	14.525
Totaal overige overlopende activa	242.699	201.942

Voorschotten PC-privé en fietsenplan worden via salarisinhoudingen teruggevorderd op personeelsleden die gebruik maken van deze regeling.

Passiva

Eigen vermogen

5.4.5 Reserves na resultaatbestemming	31-dec-15	Resultaatbestemming		31-dec-16
		-	+	
Algemene reserve	2.212.413	878.770	1.270.906	2.604.548
Bestemmingsreserves	3.327.487	381.208	888.370	3.834.649
Totaal reserves	5.539.899	1.259.978	2.159.276	6.439.197
Gerealiseerd resultaat				-293.943

Eigen vermogen 6.145.255

5.4.5.1 Specificatie verloop bestemmingsreserves	31-dec-15	Resultaatbestemming		31-dec-16
		-	+	
Reserve samenwerking Gooi & Vecht	31.175	31.175	-	-
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.362.206	234.859	400.909	2.528.256
Reserve V.D.W.S.	50.275	45.375	350.000	354.900
Reserve wachtgeld TBC	307.520	-	2.163	309.683
Reserve nog af te ronden projecten	-	-	74.609	74.609
Reserve vakantierechten medewerkers	576.311	69.799	60.689	567.201
	3.327.487	381.208	888.370	3.834.649

Op grond van het BBV zijn de reserves verdeeld in een Algemene reserve en bestemmingsreserves. Aan de reserves wordt geen rente toegerekend.

De reservemutaties betreffen het resultaat van boekjaar 2015 welke in 2016 overeenkomstig de vastgestelde resultaatbestemming d.d. 23 juni 2016 zijn verwerkt.

Als onderdeel van de weerstandscapaciteit is de Algemene Reserve vrij aan te wenden voor het opvangen van jaarrekeningtekorten en het afdekken van risico's in algemene zin waar geen voorziening of reserve voor is gevormd. Enkele van deze risico's zijn beschreven in paragraaf 4.1 weerstandsvermogen.

Hieronder volgt een toelichting per bestemmingsreserve.

5.4.5.2 Nadere toelichting op de bestemmingsreserves

Reserve samenwerking Gooi & Vecht

De reserve is vervallen en is gebruikt voor het uitvoeren van gezamenlijke projecten welke het gevolg waren van beoogde intensieve samenwerking.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het overschot of tekort op het budgetdeel van de financiering van Regionale Ambulance Voorziening wordt toegevoegd of onttrokken aan deze reserve.

Reserve V.D.W.S (Verbinden Doen We Samen)

Deze reserve is bedoeld voor vernieuwende activiteiten vanuit het thema "GGD op reis". Een bestedingsvoorstel wordt in het voorjaar 2017 in het bestuur geagendeerd.

Reserve wachtgeld TBC

In het contract is opgenomen dat het resultaat uit het eerste 5 jarig contract met de Centrale Opvang Asielzoekers de bestemming heeft om aan eventuele WW verplichtingen te kunnen voldoen.

Voor het PI contract zijn we MRU toeleverancier naar GGD Nederland.

Hier is een opbouw van wachtgeld vastgelegd welke aan de reserve wordt gedoteerd.

Voor de overgebleven TBC contracten wordt de hoogte van deze reserve als toereikend beschouwd.

5.4.5.2 Nadere toelichting op de bestemmingsreserves (vervolg)

Reserve nog af te ronden projecten

Projecten waar de opdracht voor gegeven is in een boekjaar, maar waarbij de uitvoering over de jaargrens heen gaat, worden voor dat resterende deel op deze reserve geplaatst.

Reserve vakantierechten medewerkers

Het BBV schrijft voor dat alle personele verplichtingen van jaarlijks vergelijkbaar volume niet langer als verplichting mogen worden verantwoord in de jaarrekening. Omdat er juridisch gesproken sprake is van een afdwingbare verplichting is deze last als bestemmingsreserve opgenomen.

Vreemd vermogen

	31-dec-15	onttrekking/vrijval 2016	dotatie 2016	31-dec-16
5.4.6 Voorzieningen				
Voorz. verplichtingen/verliezen/risico's vrijval 2016	262.845	79.665 67.803	-	115.376
Onderhoudsegalisatievoorzieningen vrijval 2016	584.016	116.950 73.545	65.000	458.521
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	329.909	86.040	-	243.869
Totaal voorzieningen	1.176.770	424.004	65.000	817.766

5.4.6.1 Nadere toelichting op de voorzieningen

Voorz. verplichtingen/verliezen/risico's

Voorziening rechtspositionele consequenties

Er zijn enige arbeidsvoorwaardelijke gevolgen ten laste van deze voorziening gebracht.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening gebouwen

De onderhoudsegalisatievoorziening voor groot onderhoud wordt gedoteerd op basis van het lange termijn onderhoudsplan. De werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van deze voorziening gebracht. Onder punt 4.2 is een nadere specificatie van het verloop vermeld.

Voorziening onderhoud ambulances

Voor vier ambulances is geen ROB afgesloten met de leverancier. Hiervoor werd op kilometerbasis een onderhoudsfonds gevormd en de lasten werden daaraan onttrokken. Maximale dotatie was 20.000 per ambulance. De voorziening is ontstaan bij de overgang van Chevrolet naar Mercedes. op basis van de onderhoudshistorie tot dan. Voor de nieuwe Mercedes ambulances is gebleken dat het onderhoud beneden het gedoteerde bedrag is gebleven en opgevangen kan worden in de normale exploitatie. De opgebouwde voorziening zal vrijvallen.

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Voorziening Autopulse

De hartmassageapparatuur "Autopulse" is aangeschaft met toestemming van de zorgverzekeraars. Voor de financiering van de lasten, welke zich over 5 boekjaren uitstrekken, is uit de reserve aanvaardbare kosten in 2014 een voorziening gevormd. 2016 is het tweede jaar waarin de lasten onttrokken zijn uit deze voorziening.

Schulden

5.4.7 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	31-dec-15	Vermeerdering 2016	aflossing 2016	31-dec-16
Onderhandse leningen binnenlandse banken	3.360.436	0	-513.358	2.847.078
De rentelast voor 2016 bedroeg		90.511		
De oorspronkelijke hoofdsom van de leningen bedroeg:		8.578.861		

Flottende passiva

5.4.8 Netto flottende schulden met rentetypische looptijd <1 jr.

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Crediteuren	953.732	1.431.074
Loonbelasting december	1.073.293	1.063.766
NZa/ te verrekenen Zorgverzekeraars	328.977	133.053
Voorlopige Vennootschapsbelasting (VPB)	6.000	0
	<u>2.362.002</u>	<u>2.627.893</u>

Nadere specificatie Nza / te verrekenen Zorgverzekeraars:

Per 1 januari 2014 is de financierings systematiek van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) gewijzigd. De steeds wijzigende tarieven per regio en per periode zijn vervangen door een vast landelijk jaartarief voor alle Regionale Ambulancevoorzieningen.

Het aanvaardbare kostenbudget wordt vastgesteld in overleg met NZa, Zorgverzekeraar en de eigen dienst. Het landelijke vastgestelde tarief is voor onze dienst niet voldoende om het toegekende budget te dekken. Het verschil tussen toegekend budget en de verwachte opbrengst wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars (d.m.v. verrekenbedragen) op basis van de omzet vorig jaar. Door middel van nacalculatie op basis van de werkelijke opbrengst vindt afrekening plaats.

Afrekening te verrekenen met Zorgverzekeraars op basis beschikking NZa t/m 2015	-61.828
Voorlopige verrekening met Zorgverzekeraars 2016	390.804
Totaal te verrekenen Zorgverzekeraars	<u><u>328.976</u></u>

* De specificatie van de voorlopige afrekening is als volgt:

	2016
Wettelijk budget aanvaardbare kosten RAV Flevoland	12.444.835
Gerealiseerde opbrengst RAV (incl. verrekenbedragen Zorgverzekeraars)	12.444.835
Te verrekenen met NZa	<u><u>-</u></u>

Nadere toelichting Vennootschapsbelasting:

Over 2016 moet door GGD Flevoland aangifte worden gedaan van Vennootschapsbelasting over de activiteiten die landelijk zijn afgestemd in de werkgroep SVLO van het ministerie van Financiën. Aan de belastingdienst is bevestigd dat we over 2016 aangifte gaan doen. Nog niet helder is de VPB duiding van de Ambulancedienst. In de aangifte zal gemotiveerd worden aangegeven hoe we daar op grond van feiten en omstandigheden mee omgaan.

5.4.9 Overlopende passiva

Te splitsen in :	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Vooruit ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	75.212	161.547
Nog te betalen bedragen	1.658.297	1.593.401
Vooruitontvangen bedragen	1.820.832	504.204
	3.554.342	2.259.152

5.4.9.1 Vooruit ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen

verloopoverzicht	Ontvangen			2016
	2015	(Toevoegingen)	Vrijgevallen	
Almere	22.166	0	22.166	0
Dronten	43.027	429.049	453.922	18.154
Lelystad	37.409	492.339	496.238	33.510
NOP	0	350.209	349.956	253
Urk	1.643	0	1.643	0
Zeewolde	23.973	191.508	192.185	23.296
Ministerie van VWS	33.330	0	33.330	0
Totaal	161.547	1.463.105	1.549.440	75.212

De bedragen in dit overzicht betreffen voornamelijk het geldverkeer van projecten en de FLO regeling.

5.4.9.2 Nog te betalen	Boekwaarde per	
	31-dec-16	31-dec-15
Nog te betalen lasten	321.806	30.194
Projecten NH/Flev	-	3.359
Netto salarissen	-	27.777
Visser inzake slottermijn ambulances	-	40.854
Bijdr. Bestemmingsreserve verz. Zorg	-	22.155
Nog te betalen rente	70.739	74.822
ROB contracten RAV ambulances	-	7.387
Voorl. Afrekening Politie /Meldkamer	-	244.322
Boekje OGGZ	-	19.388
ORT en overwerk over vakantiedagen cf CAO	-	327.738
Laboratoriumonderzoeken SOA	90.000	10.149
IKB vakgeld juni t/m december	461.624	-
Energienota Gordiaandreef	10.589	-
PLB rechten / plus-min uren	645.948	535.533
Voorl. afrekening gemene rekeningen VRF	57.591	201.368
Lasten inleen	-	48.355
Totaal nog te betalen	1.658.297	1.593.401

5.4.9.3 Vooruitontvangen bedragen

Vooruitontvangen bedragen 2016	1.820.832	504.204
--------------------------------	-----------	---------

5.4.10 Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

Naam contract	looptijd	eind/ opzeg	jaarbedrag
<u>Huur Panden</u>			
Huur Chromstraat Lelystad	verlengper. 5 jr	31-10-2018	10.000
Huur Ambulancepost brandweerkazerne Lelystad	onbepaald	30-9-2017	92.500
Huur Ambulancepost brandweerkazerne Dronten	verlengper. 5 jr	14-4-2019	79.000
Huur Gezondheidscentrum Dok op Urk	verlengper. 1 jr	31-12-2017	15.700
Huur Kometenlaan Emmeloord	onbepaald	jaarlijks	31.500
Huur Apolloweg Lelystad	verlengper. 2 jr	30-11-2017	14.000
Huur Pyramide Zeewolde	verlengper. 1 jr	31-3-2018	13.000
Huur Meldkamer de Doelen Lelystad	verlengper. 1 jr	1-4-2017	65.700
Huur WTC Alnovum Almere	verlengper. 1 jr	1-4-2017	1.250
<u>Overige financiële verplichtingen</u>			
Leaseauto's (autopool)	4 jaar	01-04-2017	21.000
Kopieermachines Canon Nederland	verlenging per jaar	juni 2021	15.000

Niet in de balans opgenomen latente verplichtingen

Er zijn geen latente verplichtingen.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.5.1 Incidentele lasten en baten per programma

Incidentele mutaties	Begroting 2016		Realisatie 2016	
	baten	lasten	baten	lasten
Algemene dienst				
Certificering NEN 7510				33.706
Inhuur / ziektevervangings servicedeskmedewerkers ICT.				90.000
IKB vakantiegeld 2016 AD				115.911
ABP afrekening voorgaande jaren			8.995	
Inhuur P&O i.v.m. ziektevervangings				41.081
Hogere accountantskosten				88.756
Kosten offertes B&O uitvoering in 2016				42.481
Digitalisering MOA dossiers			87.635	86.930
Gezondheid				
Drukwerk OGGZ boekje cf offerte 2015				19.799
IKB vakantiegeld 2016 AGZ				142.285
IKB vakantiegeld 2016 JGZ				175.439
Ziektevervangings AGZ				29.396
Afrekeningen plustaken Almere voorgaande jaren			66.523	
Friciekosten JGZ			94.614	94.614
Inzet MRU in Veenhuizen en Budel e.a.			427.612	272.000
Vrijval voorziening frictiekosten logopedie			60.000	220.000
Koppeling LSP-RIVM				34.031
AHV, MKA/MKB en GHOR				
Certificering NEN 7510				33.706
Afrekeningen nacalculatie zorgverzekeraars 2014			232.332	
Vrijvallen voorziening ROB contract Ambu's			73.545	
Implementatie en gebruik dienstwissels Stokhos				48.400
Wijziging toerekening servicedesk			40.000	
Afrekening Politie voorgaande jaren			58.050	
IKB vakantiegeld 2016 GHOR				27.989
Totaal incidentele baten en lasten	0	0	1.149.306	1.596.524

De incidentele baten en lasten betreffen eenmalige zaken die zich maximaal 3 jaar voordoen. Dit overzicht wordt gebruikt in het bepalen van de structurele exploitatieruimte. Zie daarvoor het kengetal onder par 4.1.4.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

(vervolg)

5.5.2 WNT (Wet normering topinkomens)

Drs. C. Verdam, Directeur Publieke Gezondheid
sinds 1 januari 2010

Omvang dienstverband: 36 uur

In dienst bij GGD Flevoland sinds 1 jan 2008

Bezoldigingscomponent	2016	WNT	2015	WNT
Bruto beloning	120.119		116.702	
Kostenvergoeding	9.926		10.666	
Beloningen betaalbaar op termijn	11.680		11.709	
Totaal directie	141.725	179.000	139.077	178.000

Wethouder R.H.M. Peeters, gemeente Almere

Wethouder J.W. Sparreboom, gemeente Lelystad

Wethouder H.R. Bogaards, gemeente Noordoostpolder

Wethouder P. van Bergen, gemeente Dronten

Wethouder F. Brouwer, gemeente Urk

Wethouder W. Prins, gemeente Zeewolde

Bezoldigingscomponent	2016	WNT	2015	WNT
Bruto beloning	onbezoldigd		onbezoldigd	
Kostenvergoeding	onbezoldigd		onbezoldigd	
Beloningen betaalbaar op termijn	onbezoldigd		onbezoldigd	
Totaal bestuur	-	-	-	-

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

(vervolg)

5.5.3 Verdeling bijdrage over de gemeenten

2016	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde	Totaal
Algemene Dienst Publieke Gezondheid	755.236	154.862	292.816	178.259	75.575	82.988	1.539.736
Algemene Dienst Publieke Gezondheid	755.236	154.862	292.816	178.259	75.575	82.988	1.539.736
Gezondheid	2.683.140	550.182	1.040.293	633.304	268.497	294.833	5.470.249
Jeugdgezondheidszorg	1.704.798	349.571	660.976	402.385	170.596	187.329	3.475.655
Algemene Gezondheids Zorg	978.342	200.610	379.318	230.919	97.901	107.504	1.994.593
AHV, MKA/MKB en GHOR	40.789	8.364	15.815	9.627	4.082	4.482	83.159
Ambulancedienst (AHV)	0	0	0	0	0	0	0
MKA / MKB	0	0	0	0	0	0	0
GHOR (GROP)	40.789	8.364	15.815	9.627	4.082	4.482	83.159
Totaal GGD	3.479.165	713.408	1.348.924	821.191	348.153	382.303	7.093.143
rekenaanw. inw. *	196.936	40.382	76.355	46.483	19.707	21.640	401.503
Compensabele BTW realisatie	112.789	23.128	43.730	26.622	11.287	12.394	229.948

* De aantallen inwoners zijn gebaseerd op de opgaven van de provincie.

6.0 Bijlagen

6.1 Kosten gemene rekening

Voor de uitvoering van de taken die mede voor de Veiligheidsregio Flevoland uitgevoerd worden wordt dit voor gemene rekening gedaan. Hierover is met de belastingdienst overeenstemming. Het betreft de werkzaamheden voor de GHOR en de gezamenlijke meldkamer voor ambulancedienst (MKA) en brandweer (MKB).

GHOR

De GHOR voert naast de specifieke GHOR taken voor de Veiligheidsregio voor de GGD werkzaamheden uit voor het GGD Rampen Opvang Plan (GROP). De contractueel overeengekomen lastenverdeling voor deze taken is 95% / 5%

		begroting 2016	realisatie 2016
Lasten		1.795.357	1.809.405
Aandeel Veiligheidsregio	95%	1.705.589	1.718.935
Aandeel GGD	5%	89.768	90.470

In de baten is de afrekening van de gemene rekening ad € 26.676 reeds als retourbedrag verwerkt.

Gezamenlijke meldkamer

Met de Veiligheidsregio overeengekomen verdeling van de lasten van de meldkamer bedraagt 47% VRF en 53% GGD.

		begroting 2016	realisatie 2016
Centrale post ambulancedienst	afd. 41	959.428	1.244.272
Meldkamer brandweer	afd. 80	1.117.301	1.140.079
		<u>2.076.729</u>	<u>2.384.351</u>
Aandeel GGD	53%	1.100.666	1.263.706
Aandeel Veiligheidsregio	47%	976.063	1.120.645
		<u>2.076.729</u>	<u>2.384.351</u>

In de baten is de afrekening van de gemene rekening ad € 18.000 reeds als retourbedrag verwerkt.

6.2 Plustaken gemeenten totaaloverzicht

Realisatie

	Centrumgemeente Almere	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde	Totaal
Digitale verwijswijzer		2.640						2.640
Ontwikkeling sociaal portaal			18.800					18.800
Vaccinatiegraad (WBE) JOGG		79.128				1.620		1.620
WIZ portaal/O365 JGT				77.448				77.448
Totaal AD	0	81.768	18.800	77.448	0	1.620	0	179.636
Gezondheid: AGZ + JGZ	1.671.748	2.432.160	441.350	454.081	361.893	141.350	194.344	5.696.925
Bemoedezorg, Zorgcoördinatie en zorgmeldingen/JG team/DOEN team		203.106	38.887	133.745	159.684		57.135	592.557
Coördinatie opvoed- en opgroelondersteuning		0		44.609				44.609
ESAR		31.000						31.000
Sociaal Zorg Team						7.500		7.500
Extra contactmoment adolescenten				5.673				5.673
Extra inzet ZAT		109.490						109.490
Bereikbaarheid Oke punt		83.749						83.749
Intensivering tandzorg						7.240		7.240
Intern ondersteuningsoverleg VO		17.021						17.021
Logopedie		80.600						80.600
Lokale wijkteams		37.160						37.160
Marietje Kessels							41.904	41.904
Medewerkers jeugdhulp		836.914						836.914
Opvoeden Zo/thema's		28.034	976	12.264	1.464	5.856	610	49.204
Overleggen met school en ketenpartners				3.581				3.581
POH			333.564					333.564
Schoolmaatschappelijk werk, preventie & vroeghulp		153.100						153.100
Specialistentafel en verwijzingen jeugdzorg					89.486			89.486
Spreekuren op school				26.206				26.206
Statushouders		72.660	6.228	35.292	11.937	5.709	4.671	136.497
Verzuimproject		52.883	9.949	13.282			1.419	77.533
(Vormgeven) CJG/ontwikkeling transitie/(aanloopkn) integrale JGZ		79.464	4.257	11.084	8.528		56.770	160.103
Friciekosten JGZ Almere		94.614						94.614
Totaal JGZ	0	1.879.795	393.861	285.736	271.099	26.305	162.509	3.019.305
Centrale toegang	195.456							195.456
Toegangsbeoordeling dak- en thuislozen	60.000							60.000
Toezicht WMO	65.951		2.412	4.560	2.777	1.177	1.293	78.169
Nazorg ex-gedetineerden	188.500	50.000		40.000				278.500
Indicatiestelling Beschermd wonen	443.424							443.424
Brandpuntfunctionaris en procescoördinatie	228.870							228.870
Regisseur sociaal netwerk						91.500		91.500
Sociaal Zorg Team						7.500		7.500
Veiligheidshuis		2.000						2.000
Meldpunt Vangnet en Advies	393.978							393.978
Centrum Seksueel Geweld	95.569							95.569
Inspecties Kinderopvang en peuterspeelzalen		500.365	45.078	123.785	88.018	14.868	30.543	802.655
Totaal AGZ	1.671.748	552.365	47.489	168.345	90.794	115.045	31.835	2.677.621
Totaal GGD	1.671.748	2.513.928	460.150	531.530	361.893	142.970	194.344	5.876.562

6.3 Plustaken gemeenten welke separaat worden verantwoord

Conform subsidieverordeningen en / of -beschikkingen of separate afspraken, worden een aantal subsidies in de jaarrekening verantwoord. De inhoudelijke en (nader gespecificeerde) financiële verantwoordingen zijn / worden ook separaat aan de gemeenten verstrekt.

6.3.1 Gemeente Almere

Kenmerk gemeente Almere: 17935 SA, 18086 SA en 20256 SA

Centrum Seksueel Geweld

Kenmerk gemeente Almere: 21171 SA

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten	100.228	86.876
Overige personeels- en organisatiekosten	<u>31.022</u>	<u>8.693</u>
Totaal kosten	131.250	95.569
Subsidie	<u>131.250</u>	<u>131.250</u>
Resultaat	-	-35.681

Operationeel projectleider ESAR

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	26.350	26.350
Organisatiekosten	<u>4.650</u>	<u>4.650</u>
Totaal kosten	31.000	31.000
Subsidie	<u>31.000</u>	<u>31.000</u>
Resultaat	-	-

Meldpunt Vangnet en Advies

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten	518.302	550.024
Overige personeels- en organisatiekosten	<u>155.490</u>	<u>165.007</u>
Totaal kosten	673.792	715.031
Subsidie:		
Centrum Almere (WMO Rijksmiddelen)	393.978	393.978
Gemeente Almere		9.500
Gemeentelijke bijdrage GGD	271.314	271.314
Derden	8.500	23.558
Totaal opbrengsten	<u>673.792</u>	<u>698.350</u>
Resultaat	-	16.681 tekort

Centrale Toegang Flevoland en Toegangsbeperking dak- en thuislozen

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten	192.659	192.658
Overige personeels- en organisatiekosten	<u>62.798</u>	<u>62.798</u>
Totaal kosten	255.456	255.456
Subsidie	<u>255.456</u>	<u>255.456</u>
Resultaat	-	-

6.3.1 Gemeente Almere (vervolg)

Toegangsbevestiging Beschermd wonen

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten	341.095	341.095
Overige personeels- en organisatiekosten	102.329	102.329
Totaal kosten	<u>443.424</u>	<u>443.424</u>
Subsidie	<u>443.424</u>	<u>443.424</u>
Resultaat	-	-

Nazorg ex-gedetineerden volwassenen

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten	145.000	145.000
Overige personeels- en organisatiekosten	43.500	43.500
Totaal kosten	<u>188.500</u>	<u>188.500</u>
Subsidie	<u>188.500</u>	<u>188.500</u>
Resultaat	-	-

Nazorg ex-gedetineerden jeugd Almere

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten	38.462	38.462
Overige personeels- en organisatiekosten	11.538	11.538
Totaal kosten	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Subsidie	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Resultaat	-	-

Opschalingsmodel Almere

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten	176.054	176.054
Overige personeels- en organisatiekosten	52.816	52.816
Totaal kosten	<u>228.870</u>	<u>228.870</u>
Subsidie	<u>228.870</u>	<u>228.870</u>
Resultaat	-	-

Opvoed- en gezinsondersteuning JGZ

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	519.271	519.271
Overige personeels- en organisatiekosten	91.636	91.636
Totaal kosten	<u>610.907</u>	<u>610.907</u>
Subsidie	<u>610.907</u>	<u>610.907</u>
Resultaat	-	-

6.3.1 Gemeente Almere (vervolg)

Logopedie op Scholen Almere

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	68.510	90.759
Organisatiekosten	12.090	32.194
Totaal kosten	<u>80.600</u>	<u>122.953</u>
Subsidie	80.600	80.600
Overige opbrengsten		39.433
Totaal opbrengsten	<u>80.600</u>	<u>120.033</u>
Resultaat	-	2.920
		tekort

Schoolmaatschappelijk werk

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	130.135	234.946
Organisatiekosten	22.965	76.620
Totaal kosten	<u>153.100</u>	<u>311.566</u>
Subsidie	153.100	153.100
Overige opbrengsten		160.332
Totaal opbrengsten	<u>153.100</u>	<u>313.432</u>
Resultaat	-	-1.866
		overschot

Medewerkers jeugdhulp

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	848.729	737.967
Organisatiekosten	98.947	98.947
Totaal kosten	<u>947.676</u>	<u>836.914</u>
Subsidie:		
Gemeente Almere	947.676	947.676
Medewerker jeugdhulp van gemeente naar GGD, fact.161081		14.100
Mdw jeugdhulp per 1 maart in dienst, terugvordering maanden januari en februari		-124.862
Totaal opbrengsten	<u>947.676</u>	<u>836.914</u>
Resultaat	-	-

Frictiekosten JGZ Almere

94.614

6.3.2 Gemeente Dronten

Plustaken en POH Dronten

Kenmerken gemeente Dronten: U15.021844/MO/SK en U16.008458/MO/SK

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	311.975	298.179
Overige personeels- en organisatiekosten	93.593	89.454
Totaal kosten	<u>405.568</u>	<u>387.633</u>
Subsidie	405.568	405.568
Resultaat	-	-17.935 overschot

6.3.3 Gemeente Lelystad

Plusproducten JGZ

Kenmerken gemeente Lelystad: 0995/00067 en 0995/00368

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	214.258	192.649
Overige personeels- en organisatiekosten	64.277	57.795
Totaal kosten	<u>278.535</u>	<u>250.444</u>
Subsidie	278.535	284.208
Resultaat	-	-33.764 overschot

6.3.4. Gemeente NOP

Plusproducten JGZ

Kenmerk gemeente NOP: 350524

	Begroting 2016	Realisatie 2016
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	199.355	199.355
Overige personeels- en organisatiekosten	59.807	59.807
Totaal kosten	<u>259.162</u>	<u>259.162</u>
Subsidie	259.162	259.162
Resultaat	-	-

6.3.5. Gemeente Urk

Plusproducten JGZ en Deelname Sociaal Team 2016

Kenmerk gemeente Urk: 2016.00603 en 2016.04755

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	19.360	21.846
Overige personeels- en organisatiekosten	5.808	6.554
Totaal kosten	<u>25.168</u>	<u>28.400</u>
Subsidie	<u>25.168</u>	<u>25.168</u>
Resultaat	-	3.232 tekort

Regisseur Sociaal Netwerk Urk 2016

Kenmerk gemeente Urk: 2014/744

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	83.182	83.182
Overige personeels- en organisatiekosten	8.318	8.318
Totaal kosten	<u>91.500</u>	<u>91.500</u>
Subsidie	<u>91.500</u>	<u>91.500</u>
Resultaat	-	-

6.3.6 Gemeente Zeewolde

Plusproducten 2016

Kenmerk gemeente Zeewolde: 15z0006518/16z0004227/16z0008680

	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Personeelslasten en overige directe (personeels-)kosten	139.243	121.413
Overige personeels- en organisatiekosten	41.773	36.424
BTW MKP Project	12.466	8.800
Totaal kosten	<u>193.482</u>	<u>166.637</u>
Subsidie	<u>193.482</u>	<u>193.482</u>
Resultaat	-	-26.845 overschot

6.4 ASG SISA verantwoording t.b.v. Amsterdam als coördinerende GGD

Kenmerk : subsidieregeling publieke gezondheid VWS

	Realisatie 2016
Personeelskosten	854.276
Laboratoriumkosten	346.798
Totaal kosten	<u>1.201.074</u>
Subsidie ASG	874.565
Overige inkomsten	27.334
Gemeentelijke bijdrage	299.175
Opbrengsten	<u>1.201.074</u>
Resultaat	-

VWS	H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding Subsidieregeling publieke gezondheid Gemeenten	Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpverlening in het verzorgingsgebied.	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied	Aantal SOA-onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebied	Besteding (jaar T)	Stand Egalisatiecorrectie per 31 december (jaar T)
			Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 02	Aard controle D1 Indicatornummer: H3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H3 / 05
		GGD Flevoland	330	963	4.681	974.565	0

Toelichting:

GGD Flevoland heeft geen Sisa verantwoording af te leggen voor de subsidieregeling Publieke gezondheid VWS.

Dat geldt wel voor GGD Amsterdam welke een coördinerende rol vervult.

Om het hen makkelijk te maken de gegevens te verzamelen is deze tabel opgenomen.

7.0 Overige gegevens

GGD Flevoland heeft als beleid dat gedurende het jaar geen mutaties op reserves worden gemaakt. Het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten is gelijk aan het gerealiseerde resultaat.

7.1 Voorgestelde resultaatbestemming

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten -293.927

Dotaties en onttrekkingen conform beleidsuitgangspunten

Het jaarlijks saldo van toe en afnames van het recht van de medewerkers wordt verwerkt via **Reserve vakantierecht medewerkers** afname reserve -12.075

Conform de uitvoering van de TBC contracten wordt de wachtgeldreserve jaarlijks geactualiseerd. Vanuit het PI contract is de jaarlijkse dotatie toegevoegd aan de **Reserve wachtgeld TBC** toename reserve 2.605

Het saldo van de uitvoering van collectieve gemeentelijke taken plus taken en markt taken wordt via de **Algemene reserve** verwerkt afname reserve -473.939

Reserve "nog af te ronden projecten"
de facturen van overlopende werkzaamheden zijn onttrokken aan deze reserve afname reserve -74.609

Het overschot of tekort op het budgetdeel van de financiering van de ambulancehulpverlening wordt toegevoegd of onttrokken aan de **Reserve aanvaardbare kosten RAV**. toename reserve 484.091

Bijzondere dotaties en onttrekking voorgesteld aan de reserves :

-

Dotaties en onttrekkingen conform genomen bestuursbesluiten op de reserves

De vrijval van 220.000 uit de voorziening rechtspositionele consequenties van de niet benodigde WW gelden van de ex medewerkers van de afdeling Logopedie is in 2015 toegevoegd aan de algemene reserve. In 2016 wordt de terugbetaling aan de gemeenten onttrokken aan de **Algemene reserve** afname reserve -220.000

Totaal voorgestelde resultaatbestemming -293.927

7.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden, welke invloed hebben op deze jaarrekening.

7.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de controleverklaring van de onafhankelijke accountant verwijzen wij naar de volgende 3 pagina's .